

Hrvatska banka za
obnovu i razvitak

*IZVJEŠĆE O DRUŠTVENOJ ODGOVORNOSTI
2015.*

lipanj 2016.

IZJAVA UPRAVE	3
ORGANIZACIJSKI PROFIL.....	4
KORPORATIVNO UPRAVLJANJE	7
POSLOVANJE 2015.....	8
PRIMARNI PROIZVODI HBOR-A 2015.....	9
Kreditiranje	10
Malo i srednje poduzetništvo	10
Infrastruktura i zaštita okoliša	10
Poticanje izvoza - kreditiranje izvoza i osiguranje izvoza	10
Opis poslovanja u 2015. godini i mjere poduzete s ciljem poticanja novih ulaganja	11
Ostale aktivnosti	12
PROFIL IZVJEŠĆA.....	13
Granice izvješća	13
Korištena metodologija i razina primjene	13
Proces definiranja sadržaja i struktura izvješća	13
Zainteresirane strane	13
KLJUČNI UTJECAJI, RIZICI I PRILIKE	14
UN GLOBAL COMPACT	16
OKOLIŠ.....	17
Program kreditiranja projekata zaštita okoliša, energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije	17
EEFF Programi Europske komisije	18
Program kreditiranja energetske obnove zgrada	19
Uputnik o zaštiti okoliša i Mišljenje o utjecaju na okoliš	20
UNEP FI - Program Ujedinjenih naroda za zaštitu okoliša - Financijska inicijativa	22
Savjet za zelenu gradnju u Hrvatskoj	23
Komisija za okoliš i energiju Hrvatskog nacionalnog odbora ICC	23
Upravljanje potrošnjom	24
Otpad	25
RADNA I LJUDSKA PRAVA	26
Postupak selekcije i zapošljavanje	26
Certifikat Poslodavac Partner	26
Struktura zaposlenika	27
Fluktuacija zaposlenika	29
Edukacija i razvoj zaposlenika	29
Pristup dijalogu između organizacije i njezinih zaposlenika	30
Procjena radne uspješnosti - Ocjena radnika i rukovoditelja	30
Uputnik o organizacijskoj klimi i zadovoljstvu poslom	30
Kodeks ponašanja	31
Ravnopravnost spolova	31
Žene poduzetnice – Program kreditiranja poduzetništva žena	32
Razno	32
DRUŠTVO I ANTIKORUPCIJA.....	35
Akcijski plan za provođenje Antikorupcijskog programa	35
Praćenje usklađenosti	36
Prijava nepravilnosti	37
Zaštita potrošača i pravo na pristup informacijama	37
Obrazovanje za poduzetništvo	38
Sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma	38
Informacijska sigurnost	38
Javna nabava	39
Humanitarne akcije i druženja zaposlenika	40
Sponzorstva i donacije	40
Indeks DOP-a	40
POPIS KORIŠTENIH KRATICA	41

IZJAVA UPRAVE

Poštovani,

Zadovoljstvo nam je predstaviti *Izvešće o društvenoj odgovornosti Hrvatske banke za obnovu i razvitak za 2015. godinu*, naše sedmo izvješće o načinu i napretku primjene načela UN Global Compact-a, u području ljudskih prava, radnih prava, okoliša i borbe protiv korupcije. Izvješće donosi, za navedena područja i HBOR-u značajne, društveno odgovorne prakse i procese HBOR-a i odabrane pokazatelje učinka, te navodi ciljeve našeg DOP programa za slijedeće razdoblje.

U 2015. godini, HBOR nastavlja provoditi politiku povoljnih uvjeta financiranja i dalje pruža pristup financiranju skupinama poduzetnika za koje poslovne banke ne iskazuju veliki interes (početnici, mladi, žene poduzetnice, inovatori), te zadržava ponudu financijskih proizvoda u području zaštite okoliša, energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije. Istovremeno, nastojimo ugraditi nove ili unaprijediti postojeće kriterije održivosti u internim procesima upravljanja. Tako je unaprijeđen postupak dodjele donacija na način da su detaljno propisani postupci i kriteriji za dodjelu putem javnog natječaja. Dodatno, poduzete su mjere za ubrzanje internih procesa, a sve s ciljem lakšeg i bržeg pristupa kreditnim sredstvima. Nadalje, u skladu sa aktualnim nastojanjima koja potiču ugradnju okolišnih i društvenih kriterija u javne natječaje i sami istražujemo mogućnosti primjene tih kriterija u vlastitim procesima javne nabave. Očekujemo da će završetak postupka internih organizacijskih promjena i ekipiranja organizacijskih jedinica otvoriti dodatni prostor za sustavno i aktivno promišljanje razvoja našeg pristupa upravljanju temama održivosti i društvene odgovornosti.

Domaća i inozemna članstva u udruženjima i inicijativama vezanima uz područja zaštite okoliša i održivosti i angažman na donošenju ili provedbi nacionalnih strategija te sudjelovanje u relevantnim partnerskim inicijativama planiramo koristiti kao dodatni mehanizam za unapređenje suradnje, razmjenu informacija i učenje. Postali smo redoviti sudionik *Indeksa DOP-a* - natječaja za ocjenu dobrovoljnih društveno odgovornih praksi u poslovanju hrvatskih tvrtki, u kategoriji javna poduzeća i pozdravljamo povećanje broja sudionika natječaja u svim kategorijama.

U svjetlu do sada iskazane potpore prema UN Global Compact, HBOR će nastaviti razvijati sustav izvještavanja o održivosti i društvenoj odgovornosti, ugrađivati načela UN Global Compact-a u svoje poslovanje i podupirati aktivnosti lokalne mreže članica UN Global Compact Hrvatska i u budućem razdoblju.

HBOR spremno očekuje zakonske novine koje će uslijediti primjenom nove *Direktive o nefinancijskom izvještavanju* (Direktiva 2014/95/EU) i pozdravlja najavljene aktivnosti nacionalne strategije društveno odgovornog poslovanja u donošenju. HBOR će uložiti dodatne napore za usklađenje s novim obavezama i provođenje poticajnih mjera za zaštitu okoliša i društva, izgradnju odnosa s klijentima i partnerima uz istovremeno unapređenje ponude svojih usluga i primjenu visokih standarda transparentnosti.

Uprava HBOR-a

ORGANIZACIJSKI PROFIL

Tko smo?

Hrvatska banka za obnovu i razvitak (HBOR) je razvojna i izvozna banka, u 100%-tnom državnom vlasništvu, koja potiče sustavni, održivi i ravnomjieran gospodarski i društveni razvitak, sukladno općim strateškim ciljevima Republike Hrvatske. Osnovana je u lipnju 1992. godine.

Sjedište HBOR-a je u Zagrebu, Strossmayerov trg 9. U Zagrebu banka posluje na ukupno 3 lokacije (Strossmayerov trg, Gajeva ulica i Zelinska ulica). HBOR ima i 5 područnih ureda:

- Područni ured za Slavoniju i Baranju
- Područni ured za Dalmaciju
- Područni ured za Istru
- Područni ured za Liku
- Područni ured za Primorje i Gorski Kotar

Što radimo?

Prioritetna područja našeg djelovanja su: poticanje utemeljenja i razvoja malog i srednjeg poduzetništva, poticanje izvoza, razvitak turizma, financiranje inovacija i razvoja novih tehnologija, financiranje razvitka poljoprivrede, poticanje korištenja EU fondova, financiranje projekata zaštite okoliša, energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije.

Misija

Podrška stvaranju novih vrijednosti temeljenih na znanju, kulturnom nasljeđu i prirodnom bogatstvu s ciljem održivog i ravnomjernog razvitka svih krajeva Republike Hrvatske.

Vizija

Biti mjera uspješnosti za razvojne i izvozne banke u regiji koja putem svojih korisnika i zaposlenika potiče obnovljivi razvitak šire društvene zajednice.

Vrijednosti u koje vjerujemo

Etičnost - vjerujemo da visok stupanj etičnosti utječe na dugoročno učinkovito ispunjavanje postavljenih ciljeva. Potičemo etičnost naših zaposlenika kako prema korisnicima, tako i u međusobnim odnosima i odnosu prema povjerenim nam zadacima.

Odgovornost - odgovornim ponašanjem prema povjerenom nam kapitalu i prema svakom zaposleniku, korisniku i projektu kojeg podržavamo osiguravamo dugoročnu uspješnost u ostvarenju naše temeljne svrhe.

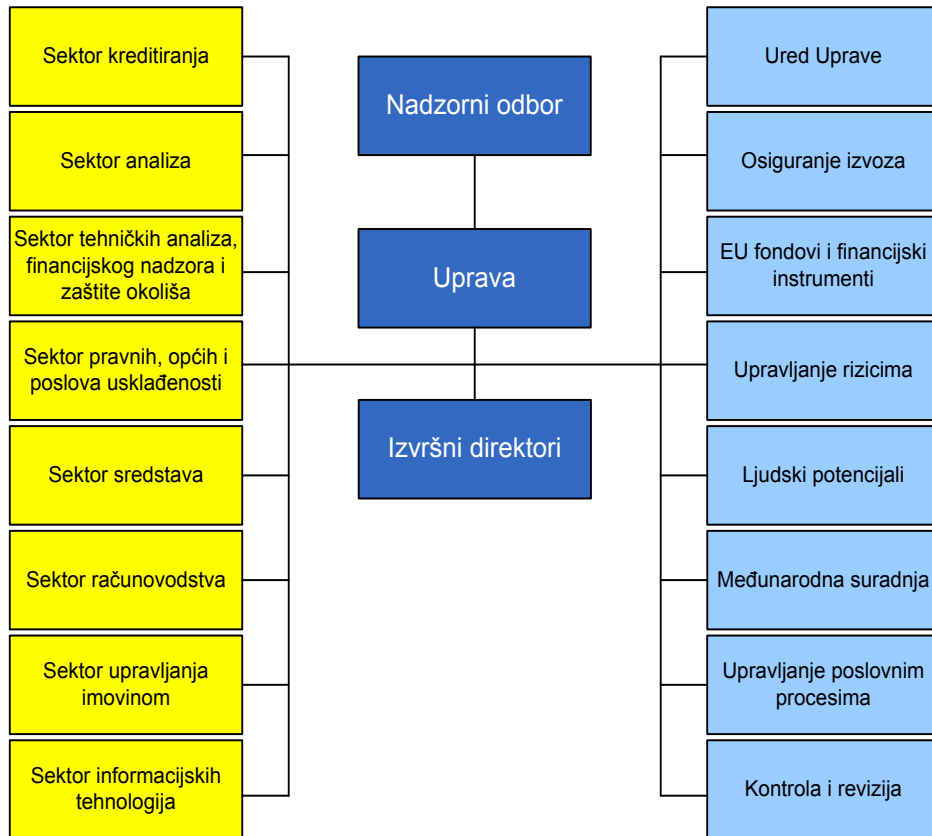
Pouzdanost - svojim radom želimo našim korisnicima pružiti sigurnost da ćemo dosljedno i sustavno podržati sve prihvatljive poduhvate.

Usmjerenost na korisnika - nastojimo se što brže i učinkovitije prilagođavati zahtjevima naših korisnika.

Obnovljivost - svoj uspjeh ne mjerimo ostvarenom dobiti, već dugoročnom dobrobiti za društvenu zajednicu koju će ostvariti projekti koje podržavamo.

Znanje - s posebnom pozornošću podržavamo projekte koji stvaraju nove vrijednosti temeljene na znanju, a za svoje zaposlenike stvaramo uvjete i potičemo ih na stalno učenje kako bi ostvarili puni razvoj osobnih i profesionalnih mogućnosti.

Organizacijska struktura HBOR-a na dan 31.12.2015.

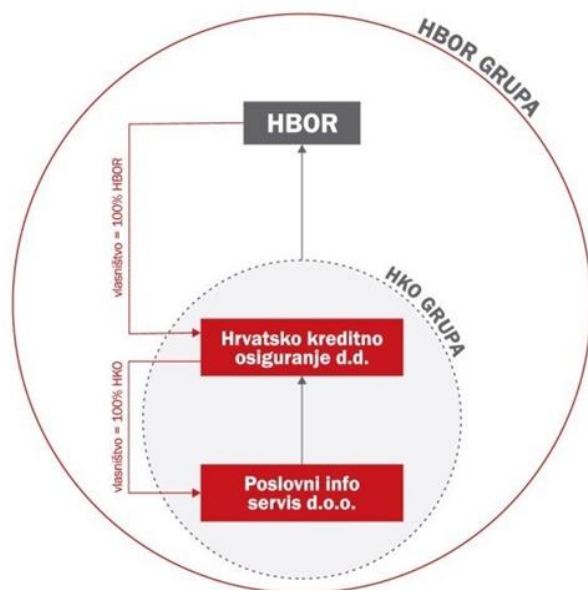

Grupa Hrvatska banka za obnovu i razvitak

HBOR je matično društvo Grupe Hrvatska banka za obnovu i razvitak. Grupa je formirana tijekom 2010. Grupu uz matično društvo čine Hrvatsko kreditno osiguranje d.d. (HKO d.d.) i Poslovni info servis d.o.o. (PIS d.o.o.).

naziv	uloga grupe	unutar	% povezanosti	sjedište	poslovne aktivnosti
Hrvatsko kreditno osiguranje d.d.	ovisno neposredna kapitalna povezanost	društvo,	100% s HBOR-om	Republika Hrvatska	osiguravanje inozemnih i domaćih kratkoročnih potraživanja poslovnih subjekata vezanih za isporuke roba i usluga
Poslovni info servis d.o.o.	ovisno posredna kapitalna povezanost	društvo,	100% s Hrvatskim kreditnim osiguranjem d.d.	Republika Hrvatska	izrada analiza, procjena kreditnih rizika i pružanje informacija o kreditnoj sposobnosti

Struktura Grupe – shematski prikaz

KORPORATIVNO UPRAVLJANJE

Usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima te pridržavanje internih pravila i kodeksa ponašanja osnova su odgovornog korporativnog upravljanja i nužan preduvjet za održivu uspješnost poslovanja. HBOR sustavno prati zakonsku regulativu i najbolju praksu na području korporativnog upravljanja te istu ugrađuje u svoje poslovanje sukladno principima i načelima dobrog bankarskog poslovanja.

Sukladno načelima javnosti poslovanja, financijski izvještaji HBOR-a u izvještajnom razdoblju bili su objavljeni na internetskim stranicama HBOR-a i Luksemburške burze. Godišnje se provodi ocjena rejtinga HBOR-a od strane dvije međunarodne nezavisne rejting agencije (Standard & Poor's, Moody's). Sukladno *Zakonu o pravu na pristup informacijama* HBOR dostavlja do 31. siječnja tekuće godine izvještaj o provedbi zakona, za prethodnu godinu, *Povjereniku za informiranje*.

U izvještajnom razdoblju dužnosti, odgovornosti i ovlasti članova Uprave i Nadzornog odbora bile su regulirane *Zakonom o HBOR-u (NN 138/06)* i *Zakonom o izmjenama Zakona o HBOR-u (NN 25/13)* i detaljnije razrađene u *Statutu HBOR-a*. Nadzorni odbor HBOR-a čini deset članova (10) i to šest (6) ministara Vlade Republike Hrvatske, tri (3) saborska zastupnika te predsjednik Hrvatske gospodarske komore (1). Upravu HBOR-a čine tri člana (3) od kojih je jedan (1) predsjednik Uprave.

U HBOR-u djeluje i *Funkcija praćenja usklađenosti* čija je osnovna zadaća osigurati usklađenost internih akata HBOR-a i poslovnih procesa s relevantnim propisima, spriječiti moguće negativne posljedice neusklađenosti i promicati načela etičnog poslovanja. *Kodeksom ponašanja* propisane su specifične vrijednosti i pravila za prevenciju korupcije i osiguranje profesionalnog ponašanja, te je predviđena mogućnost prijave po osnovi kršenja kodeksa (detaljnije opisano u poglavlju Radna i ljudska prava).

Kodeks korporativnog upravljanja HBOR-a, usvojen je početkom 2013. godine. Cilj izrade ovog kodeksa bio je uspostava, održavanje i unaprjeđenje standarda korporativnog upravljanja i transparentnosti poslovanja HBOR-a u svrhu učinkovitog i odgovornog upravljanja javnim kapitalom i poslovima od posebnog društvenog značaja. Radi postizanja standarda korporativnog upravljanja, HBOR je ovim kodeksom opisao odnose s upravljačkim tijelima i zainteresiranim stranama te su usvojeni principi rada koji imaju za cilj umanjeње rizika poslovanja u nepovoljnim tržišnim uvjetima.

POSLOVANJE 2015.

Tablica 1. Kreditna i poslovna aktivnost			
u 000 kn	2015.	2014.	2013.
GOSPODARSTVO	1.755.423	843.930	2.746.194
IZVOZ	2.373.889	2.077.955	2.311.555
INFRASTRUKTURA	2.063.053	807.319	1.537.225
MSP	1.601.027	797.087	1.181.073
UKUPNO KREDITNA AKTIVNOST	7.793.392	4.526.291	7.776.047
GARANCIJSKA AKTIVNOST	2.926.952	173.668	102.301
MANDATNA AKTIVNOST	1.639.863	1.193.280	2.099.816
SVEUKUPNO	12.360.207	5.893.239	9.978.164
Tablica 2. Ukupna imovina i ukupna glavnica			
u 000 kn	2015.	2014.	2013.
UKUPNA IMOVINA	25.540.776	25.777.052	26.162.585
UKUPNA GLAVNICA	9.662.447	9.430.130	8.888.789

Tablica 3. Prikaz prihoda, rashoda i dobiti			
u 000 kn	2015.	2014.	2013.
1. Ukupni prihodi	917.109	918.134	983.079
2. Ukupni rashodi	(711.881)	(749.791)	(793.921)
od čega:			
Operativni troškovi	(131.840)	(154.049)	(124.265)
3. Dobit (1.-2.)	205.228	168.343	189.158

PRIMARNI PROIZVODI HBOR-a 2015.

Tablica 4. Pregled programa kreditiranja tijekom 2015. godine

GOSPODARSTVO
Gospodarstvo (Program kreditiranja gospodarstva)
Restrukturiranje (Program kreditiranja financijskog restrukturiranja)-poslovna banka
Likvidnost (Program kreditiranja za poboljšanje likvidnosti)-2011.
Kreditiranje proizvodnje (Program kreditiranja proizvodnje)-2012.
Kreditiranje EU projekata privatnog sektora (Program kreditiranja EU strukturnih i investicijskih projekata privatnog sektora)
Nova proizvodnja
IZVOZ I TURIZAM
Priprema izvoza (Program kreditiranja pripreme i naplate izvoznih poslova)
Kredit kupcu (Program kreditiranja kupaca / banaka u inozemstvu)
Turizam (Program kreditiranja turističkog sektora)
Priprema turističke sezone (Program kreditiranja pripreme turističke sezone)
Turizam i izvoz-IBRD (Program kreditiranja izvoznika iz sredstava IBRD-a)
INFRASTRUKTURA
Zaštita okoliša (Program kreditiranja projekata zaštite okoliša, energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije)
Infrastruktura (Program kreditiranja komunalne infrastrukture)
IPARD - razvoj ruralne infrastrukture (Program kreditiranja projekata kandidata za IPARD Mjeru 301.)
Program kreditiranja energetske obnove zgrada
Kreditiranje EU projekata javnog sektora (Program kreditiranja EU strukturnih i investicijskih projekata javnog sektora)
Projektne kreditne linije za izgradnju sustava vodoopskrbe i odvodnje na području RH
MALO I SREDNJE PODUZETNIŠTVO
Malo i srednje poduzetništvo (Program kreditiranja razvitka malog i srednjeg poduzetništva)
Poljoprivreda i ujednačeni razvoj (Program kreditiranja poljoprivrede i malog gospodarstva na područjima posebne državne skrbi)
Početnici (Program kreditiranja poduzetnika početnika)
Pronalasci (Program kreditiranja pronalazaka)
Kreditiranje pripreme poljoprivredne proizvodnje (Obrtna sredstva za ulaganje u poljoprivrednu proizvodnju)
Trajna obrtna sredstva (Kreditiranje trajnih obrtnih sredstava za osnaženje poslovanja)
IPARD Mjera 101. i 103. (IPARD i EU fondovi) (Program kreditiranja projekata kandidata za IPARD Mjeru 101. i Mjeru 103. te ostalih kandidata za projekte u poljoprivredi i ribarstvu koji se sufinanciraju sredstvima iz EU fondova)
IPARD Mjera 302. (Program kreditiranja projekata kandidata za IPARD Mjeru 302.)
Poduzetništvo mladih (Program kreditiranja poduzetništva mladih)
Kreditni leasing društvima
Mikrokreditiranje uz potporu EU (Program kreditiranja mikro-poduzetnika)
Kreditiranje IPA-e i Strukturnih instrumenata (Program kreditiranja projekata kandidata za program IPA i Strukturne instrumente)
Kreditiranje EU projekata, ruralnog razvoja, ribarstva i vinske omotnice
Okvirni krediti za obrtna sredstva
Okvirni krediti za investicijska ulaganja
Žene poduzetnice (Program kreditiranja poduzetništva žena)
<i>Aktualni popis programa kreditiranja, uvjeta kreditiranja i svih drugih proizvoda i usluga u ponudi HBOR-a nalazi se na internetskim stranicama HBOR-a (www.hbor.hr).</i>

Kreditiranje

HBOR nudi široku paletu kreditnih programa, garancija i drugih usluga kojima prati projekte hrvatskih poduzetnika, pri čemu je usmjeren na dugoročno kreditiranje investicija koje imaju za cilj podizanje razine proizvodnje, izvoza, zapošljavanja i tržišne konkurentnosti hrvatskog gospodarstva. Poduzetnicima je na raspolaganju bilo 33 programa kreditiranja, prilagođenih odabranim namjenama i granama djelatnosti.

Malo i srednje poduzetništvo

HBOR provodi posebne programe poticanja razvoja malog i srednjeg poduzetništva (MSP), sve u cilju jačanja konkurentske sposobnosti malih i srednjih poduzetnika i obrtnika, ravnomjernog regionalnog razvitka i otvaranja novih radnih mjesta. HBOR je svjestan svoje uloge i odgovornosti razvojne banke, pa posebnu pažnju posvećuje rizičnim skupinama korisnika – poduzetnicima početnicima, ženama poduzetnicama i inovatorima.

Infrastruktura i zaštita okoliša

U okviru svog djelovanja, HBOR kreditnim sredstvima podupire projekte razvitka komunalne i socijalne infrastrukture, posebice projekata vodoopskrbe, odvodnje, pročišćavanja otpadnih voda, izgradnju domova za skrb starijih osoba, dječjih vrtića i sportskih objekata. Istovremeno, za ulaganja u održivo tržište obnovljivih izvora energije i štednju energije, nudi posebne programe kreditiranja projekata zaštite okoliša, energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije.

Poticanje izvoza - kreditiranje izvoza i osiguranje izvoza

HBOR je na području poticanja izvoza razvio sustav financijske potpore izvoznicima kroz programe kreditiranja, izdavanja činidbenih garancija po nalogu izvoznika i osiguranja izvoznih potraživanja. Tako je razvijen sustav uz koji izvoznici mogu ravnopravno konkurirati na međunarodnim tržištima. U procesu stvaranja hrvatskog izvoznog proizvoda, HBOR sudjeluje u svim fazama – od pripreme proizvodnje do ostvarenja naplate izvoznog posla. Provođenjem programa poticanja izvoza HBOR nastoji doprinijeti povećanju konkurentnosti i vrijednosti hrvatskog izvoza te poboljšati prepoznatljivost i kvalitetu hrvatskih proizvoda i usluga na svjetskom tržištu.

Opis poslovanja u 2015. godini i mjere poduzete s ciljem poticanja novih ulaganja

Prioriteti HBOR-a, koji je po svojoj ulozi usmjeren na dugoročno kreditiranje projekata koji podižu razinu konkurentnosti gospodarstva, u izvještajnom razdoblju bili su pokretanje investicijskog ciklusa te održavanje i poboljšanje likvidnosti hrvatskih gospodarstvenika.

S ciljem ostvarenja novog gospodarskog rasta i pozitivnih pomaka na domaćem tržištu i u djelatnostima strateški važnim za gospodarstvo Republike Hrvatske, nastavljena je provedba poticajnih mjera i aktivnosti. I u 2015. godini odobreno je više kredita za investicijska ulaganja nego za financiranje obrtnih sredstava. U strukturi odobrenih sredstva prema namjeni, povećan je omjer kredita odobrenih za investicijska ulaganja, pa oni čine 82%, a krediti za obrtna sredstva 18% ukupno odobrenih sredstava. HBOR i dalje nastavlja preuzimati rizike i pratiti projekte za koje poslovne banke ne iskazuju veliki interes, pa je u 2015. povećan udio izravno odobrenih kredita - 57% ukupnih odobrenja, naspram 43% kredita odobrenih putem poslovnih banaka.

U 2015. godini nastavljena je primjena privremene mjere sniženja kamatne stope za jedan postotni bod za kreditiranje novih investicija u poljoprivredi i ribarstvu, turizmu, industriji te u projekte energetske učinkovitosti i zaštite okoliša. Osim toga, za dva postotna boda smanjena je kamatna stopa za izvoznike početnike, po *Programu kreditiranja pripreme i naplate izvoznih poslova*. Izvoznicima početnicima definirani su kao gospodarski subjekti koji prvi put uopće nastupaju na stranim tržištima ili koji po prvi put nastupaju na stranom tržištu na kojem do sada nisu bili prisutni ili koji na strano tržište na kojem su već prisutni plasiraju novi proizvod i/ili uslugu. Tijekom 2015. godine smanjene su i kamatne stope po *programu kreditiranja Gospodarstvo*.

Istovremeno, nastavljena je provedba *Modela podjele rizika s poslovnim bankama* kojim se kroz podjelu rizika između HBOR-a i poslovnih banaka, nastoji potaknuti poslovne banke na povećanje kreditnih plasmana u sektor gospodarstva. Za velike investicije iznad 9 milijuna kuna HBOR preuzima 50 posto rizika, a poslovna banka drugih 50 posto iznosa kredita. Za projekte malih i srednjih poduzetnika, HBOR preuzima rizik do 40 posto iznosa ukupnog kredita (uz jamstvo HAMAG BICRO-a), a poslovna banka preuzima rizik do 60 posto iznosa ukupnog kredita.

Nastavljena je provedba programa *Žene poduzetnice*, kojim se kreditiraju projekti društava koji su u većinskom vlasništvu žena i kojim upravljaju žene (više na str.32), kao i *program kreditiranja Poduzetništvo mladih*, uveden 2014. godine.

Započela je provedba novog programa *Mikrokreditiranje uz potporu EU*, koji je program za mikrokreditiranje s garancijskim instrumentom CIP (Competitiveness and Innovation Framework Programme) koji se provodi u suradnji s Europskim investicijskim fondom (EIF). Zahvaljujući CIP ugovoru o jamstvu, smanjeni su zahtjevi za instrumentima osiguranja, pa je malim poduzetnicima olakšan pristup kreditnim sredstvima.

S ciljem povećanja brzine i dostupnosti povoljnih kredita, HBOR je početkom 2015. godine započeo s provedbom ugovaranja okvirnih kredita s poslovnim bankama, a novost je i suradnja s leasing kućama. Ugovori o okvirnim kreditima zaključeni su tijekom 2015. godine s devet poslovnih banaka, a uspostavljena je suradnja s četiri leasing kuće.

Podrobni opis poslovanja Hrvatske banke za obnovu i razvitak u 2015. godini, uključujući sve nove mjere, ostvarene rezultate i pregled kreditne aktivnosti (malo i srednje poduzetništvo, projekti sufinancirani iz EU fondova, fondovi za gospodarsku suradnju, plan ulaganja u Europu, izvozni poslovi, poslovi osiguranja izvoza) i ostalih poslova i aktivnosti nalazi se u Godišnjim financijskim izvještajima (GFI) Hrvatske banke za obnovu i razvitak za 2015. godinu, i dostupno je na internetskim stranicama HBOR-a (<http://www.hbor.hr/art806>)

Ostale aktivnosti

Suradnja s posebnim financijskim ustanovama – pribavljanje sredstava

HBOR pribavlja sredstva na više načina. Osim uplata iz državnog proračuna u kapital HBOR-a, sredstva pribavlja na tržištu sindiciranih kredita, tržištu kapitala i putem ugovora s posebnim financijskim institucijama (CEB, EBRD, EIB, IBRD, KfW itd.) (više na str. 24 GFI za 2015. godinu).

Međunarodna suradnja - članstva i umrežavanje

2015. godine HBOR ima zaključene Sporazume o suradnji s 56 različitih izvozno-kreditnih agencija, izvoznih banaka, razvojnih banaka te drugim međunarodnim financijskim institucijama iz cijelog svijeta, čime je hrvatskim gospodarstvenicima omogućeno dobivanje informacija i kvalitetnije usluge pri nastupu na inozemnim tržištima i pri suradnji s inozemnim partnerima.

HBOR je član ili sudjeluje u radu brojnih poslovnih udruženja, klubova i komora kao što su Europska udruga javnih banaka (EAPB), Europske udruge dugoročnih investitora (ELTI), Mreža europskih financijskih institucija za malo i srednje poduzetništvo (NEFI), Praški klub, Udruženje banaka Srednje i Istočne Europe (BACEE) kao i s drugim gospodarskim i trgovinskim udruženjima i komorama. HBOR je ujedno i član odnosno surađuje s međunarodnim komorama u Republici Hrvatskoj kao što su Američka trgovačka komora u Hrvatskoj (AmCham), Njemačko-hrvatska industrijska i trgovinska komora (AHK), Nordijska trgovačka komora u Hrvatskoj i Hrvatsko-austrijska trgovinska komora putem kojih promoviramo te upoznajemo potencijalne korisnike proizvoda i usluga HBOR-a.

Također, HBOR je potpisnik UN Global Compact-a, član Financijske inicijative UN-ovog Programa zaštite okoliša – (UNEP FI) i član Međunarodnog kluba za financiranje razvoja (IDFC). Glavne aktivnosti IDFC-a usmjerene su na područje održivog razvoja i to *zelenog* razvoja u područja (zelene) infrastrukture, obnovljivih izvora energije i energetske efikasnosti te društvenog razvoja kroz razvoj malog i srednjeg poduzetništva i socijalno uključivanje putem programa smanjivanja siromaštva. Uloga HBOR-a i drugih članova ove organizacije je razvoj suradnje s vladama, privatnim sektorom i civilnim društvom u smislu premošćivanja financiranja, razvoja regulative i politika, izgradnju tehničkih kapaciteta i jačanja institucija, a sve radi usmjeravanja investicija u nove ekonomske i društvene sektore te sektor zaštite okoliša.

Članstvo u navedenim organizacijama i dostupne komunikacijske mehanizme HBOR koristi u svrhu razvoja poslovanja, te razvoja svojih proizvoda i usluga, razmjenu informacija te ugradnju najboljih praksi u svoje poslovne procese.

PROFIL IZVJEŠĆA

Granice izvješća

Izvješće o društvenoj odgovornosti HBOR-a 2015. godine (lipanj 2016.) je sedmo HBOR-ovo izvješće o društveno odgovornom poslovanju. Ovo izvješće odnosi se na poslovanje HBOR-a (a ne Grupe HBOR) u sjedištu u Zagrebu (tri lokacije) i pet područnih ureda u Hrvatskoj, ukoliko u izvješću nije drukčije naznačeno. U lipnju 2015. godine, HBOR je objavio svoje šesto izvješće - *Izvješće o društvenoj odgovornosti HBOR-a 2014. godine*. Od 2014. godine uvedena je godišnja (a ne dvogodišnja) dinamika izvještavanja. Slijedeće izvješće o društvenoj odgovornosti bit će za izvještajno razdoblje 2016. godine i bit će objavljeno do 30.06.2017.

Korištena metodologija i razina primjene

Prilikom izrade prethodnih HBOR-ovih izvješća, koristili smo i rukovodili se okvirom za izvještavanje Globalne inicijative za izvještavanje (GRI) – Smjernice za izvještavanje o održivosti, verzija 3.0. - najniža razina primjene – C, bez verifikacije. Korištenje najnovije G4 verzije Smjernica za izvještavanje o održivosti, odnosno novih standarda za izvještavanje o održivosti ili drugih okvira izvještavanja, te prilagodba sustava prikupljanja podataka radi prelaska na nove standarde izvještavanja očekuje se u razdoblju 2016. - 2017. godine.

Proces definiranja sadržaja i struktura izvješća

U *Izvješću o društvenoj odgovornosti 2015. godine* popisane su postojeće društveno odgovorne prakse i procesi HBOR-a iz područja zaštite okoliša, ljudskih i radnih prava, društva i borbe protiv korupcije. Istovremeno, prikazani su odabrani pokazatelji učinka, kao i ciljevi DOP programa za 2016. godinu, a čime se HBOR obvezao na daljnji razvoj praksi društveno odgovornog poslovanja i u budućnosti.

U prikupljanju podataka za izvješće sudjelovali su zaposlenice i zaposlenici HBOR-a svih organizacijskih jedinica (članovi DOP radne skupine i drugi nosioci pojedinih praksi/procesa). U postupku pripreme izvješća i prikupljanja podataka procijenjeno je da je u ovoj fazi razvoja HBOR-ovog sustava izvještavanja o društvenoj odgovornosti i uoči očekivanog prelaska na nove standarde izvještavanja, potrebno osigurati usporedivost ovog izvješća s prethodnim, pa struktura izvješća u odnosu na prošlo ni ove godine nije znatno mijenjana. Broj opisanih praksi i procesa je, u odnosu na broj prikazanih u prethodnom izvješću, ostao na istoj razini.

Zainteresirane strane

DOP radna skupina HBOR-a definirala je društvene skupine, institucije i organizacije koje imaju interese vezane uz djelovanje HBOR-a, imaju utjecaj na HBOR ili HBOR na njih svojim djelovanjem može značajno utjecati. Kao ključni dionici HBOR-a vezani uz održivi razvoj i društveno odgovorno poslovanje prepoznati su:

- Vlada RH i druga tijela javne vlasti,
- financijske institucije i rejting agencije,
- klijenti,
- zaposlenici,
- poslovna i financijska udruženja,
- znanstvene institucije,
- mediji i
- zajednica i nevladine organizacije

KLJUČNI UTJECAJI, RIZICI I PRILIKE

Opće dobro i društvena korist zapisani su u temelju HBOR-a kao javne razvojne ustanove – naša misija je pružiti podršku stvaranju novih vrijednosti temeljenih na znanju i inovacijama, kulturnom nasljeđu i prirodnom bogatstvu. HBOR kreditnim programima za obnovu i razvitak gospodarskih subjekata i infrastrukture, financiranje izvoza i kreditiranje malog i srednjeg poduzetništva potiče sustavni, održivi i ravnomjerni gospodarski i društveni razvitak. Financijski cilj HBOR-a je ostvarivanje prihoda za potrebe financiranja svih svojih troškova poslovanja i očuvanja stvarne vrijednosti kapitala, a ne maksimiziranje dobiti.

Utjecaj gospodarske krize u prethodnom razdoblju donio je visoke zahtjeve i očekivanja građana i poduzetnika prema javnom sektoru i financijskim ustanovama. Poduzetnici očekuju održivo, zdravo i stabilno poduzetničko okruženje, poticajni zakonski okvir za svoje poduzetničke aktivnosti te transparentne i dostupne javne servise. Građani i lokalne zajednice očekuju očuvanje postojećih i otvaranje kvalitetnih radnih mjesta. Nevladine organizacije izražavaju zabrinutost za kvalitetu okoliša i težnje za očuvanjem prirodnih resursa i zaštitom ljudskih i radničkih prava, kao i očekivanja poticajnih mjera za nositelje održivih/društveno odgovornih praksi (porezne olakšice, ugradnja u postupke javne nabave, ugradnja okolišnih i društvenih kriterija u postupcima dodjele sredstava iz javnih izvora). Od financijskih ustanova očekuje se ponuda održivih i inovativnih proizvoda i usluga, koji će odgovoriti ne samo na potrebe klijenata već i uvažiti zahtjeve ostalih dionika, uz istovremenu primjenu najviših standarda transparentnosti. U pogledu održivosti i društvene odgovornosti, od poslovnog sektora očekuje se pretvaranje deklarativne predanosti DOP-u i održivom razvoju u stvarne i mjerljive poslovne ciljeve i sustavnu integraciju u poslovne procese.

HBOR kontinuirano uočava nove prilike za daljnji razvoj održivosti i društvene odgovornosti.

Budući DOP programi HBOR-a trebaju odgovoriti na **ključne izazove**:

- uspostaviti **učinkovit interni sustav upravljanja DOP-om** i osigurati kapacitete za provedbu
- **identificirati ključne okolišne i društvene rizike** koji su od materijalne važnosti za rad HBOR-a
- uspostaviti **učinkovite mehanizme kojima će se potaknuti klijente i partnerske banke** da preuzmu odgovornost za utjecaj koji imaju na zajednicu i društvo
- **aktivno promovirati DOP** unutar bankarskog sektora ili međusektorske platforme
- **uvesti integrativni pristup upravljanja DOP-om** na način da budu zastupljeni i interesi dionika

Ključni **ciljevi** DOP programa HBOR-a za 2016. godinu:

1. formalizirati interni sustav upravljanja DOP-om

Formaliziranje internog sustava upravljanja DOP-om u smislu uvođenja formalnog sustava planiranja aktivnosti i nadzora provedbe, putem odbora za nadzor provedbe treba stvoriti i održati kapacitete za sustavno upravljanje. Redoviti pregledi i prilagodbe aktivnosti, kao i redovite procjene učinaka aktivnosti naspram postavljenih ciljeva nužni su za provođenje relevantnih i inovativnih DOP aktivnosti.

2. održati i unaprijediti ponudu održivih proizvoda i usluga HBOR-a

Nastavit će se ispitivati mogućnosti razvoja novih i inovativnih financijskih proizvoda s obzirom na zaštitu okoliša, energetske učinkovitost i obnovljive izvore energije. Izgrađivat ćemo bazu znanja i dosljedno raditi na izgradnji vlastitih kapaciteta procjene projekata energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije, kako bismo stvorili i održali vlastite kapacitete za potporu ovih proizvoda i usluga.

3. integrirati kriterije održivosti i društvene odgovornosti u procese upravljanja HBOR-a

Ugradnja društvenih i/ili okolišnih kriterija u sve naše poslovne procese je dugotrajan i zahtjevan posao. Kontinuirano ćemo raditi na identifikaciji i odabiru prioriternih područja. Poticat ćemo unapređenje postojećih i utjecati na donošenje novih, održivih poslovnih procesa i praksi.

4. smanjiti okolišne i društvene rizike projekata koje financira HBOR

Želimo minimizirati negativne utjecaje projekata koje financiramo na najmanju moguću mjeru. Nastavit ćemo integrirati pitanja okoliša i održivosti u opći sustav upravljanja HBOR-a. Podupirat ćemo aktivnosti koje trebaju pridonijeti razvoju okolišne politike i integraciji okolišnih i društvenih rizika u procedure za procjenu kreditnog rizika. Razmotrit ćemo mogućnosti valorizacije sustava ili standarda održivosti ili društvene odgovornosti naših klijenata.

5. jačati komunikaciju s dionicima

Kontinuirano ćemo iskazivati svoju opredijeljenost prema održivom razvoju i društveno odgovornom poslovanju, kroz različite modele suradnje i mehanizme komunikacije, s klijentima i partnerima. Nastojat ćemo graditi sustavnu, dvosmjernu interakciju s dionicima i to u ranoj fazi razvoja programa ili usluga, te održati visoku razinu transparentnosti. Dodatno ćemo potaknuti dijalog sa zaposlenicima. Nastavit ćemo suradnju i umrežavanje s posebnim financijskim institucijama i međunarodnim i domaćim udruženjima i klubovima okupljenima oko pitanja održivosti, zaštite okoliša i klimatskih promjena.

6. pripremiti izvješće za 2016. godinu

Istovremeno, započet ćemo pripreme aktivnosti za ugradnju zahtjeva Direktive o nefinancijskom izvještavanju (Direktiva 2014/95/EU) i primjenu novih standarda izvještavanja u razdoblju 2016. - 2017. godine.

UN GLOBAL COMPACT

UN Global Compact (UNGC) je međunarodna inicijativa Ujedinjenih naroda iz 2000. godine koja povezuje poslovni sektor s agencijama UN-a, vladama i civilnim društvom u podržavanju temeljnih društvenih vrijednosti iz područja ljudskih prava, radnih prava, okoliša i borbe protiv korupcije. Članstvo u inicijativi je dobrovoljno.

HBOR je član ove svjetske inicijative od 12. ožujka 2007. godine, kada je pristupio hrvatskoj mreži članica UNGC. Pristupanje ovom sporazumu prepoznato je kao prilika za dijalog, učenje i dijeljenje dobrih praksi s drugim članicama mreže. Od pristupanja, HBOR sudjeluje u svim obukama o primjeni načela u organizaciji lokalne mreže UN Global Compact Hrvatska. Lokalnom mrežom hrvatskih članova UNGC upravlja Hrvatska udruga poslodavaca (HUP).

Potpisivanjem UN Global Compact-a HBOR se obvezao:

- ugraditi 10 načela UNGC u svoje poslovanje tako da one postanu sastavni dio poslovne strategije, svakodnevnih aktivnosti i organizacijske kulture
- uključiti 10 načela u procese odlučivanja na najvišoj razini upravnog tijela
- pridonijeti ispunjavanju razvojnih ciljeva kroz partnerstva (Milenijski ciljevi)
- u javni dokument uključiti opis načina na koji primjenjuje načela i podržava šire razvojne ciljeve (poznato kao Izvješće o napretku)
- unaprijediti Global Compact i praksu odgovornog poslovanja kroz zagovaranje i aktivni iskorak prema kolegama, partnerima, klijentima, korisnicima i široj javnosti.

10 načela UN Global Compact-a:

LJUDSKA PRAVA	
1. načelo	<i>Tvrtke bi trebale podupirati i poštivati zaštitu međunarodnih ljudskih prava unutar svog područja utjecaja i</i>
2. načelo	<i>pobrinuti se da ne sudjeluju u kršenjima ljudskih prava.</i>
RADNA PRAVA	
3. načelo	<i>Tvrtke bi trebale podržavati slobodu udruživanja i stvarno priznavanje prava na kolektivno pregovaranje,</i>
4. načelo	<i>dokidanje svih oblika prisilnog rada,</i>
5. načelo	<i>stvarno ukidanje dječjeg rada i</i>
6. načelo	<i>ukidanje diskriminacije u vezi sa zapošljavanjem i izborom zanimanja.</i>
OKOLIŠ	
7. načelo	<i>Tvrtke bi trebale podupirati predostrožan pristup izazovima na području okoliša,</i>
8. načelo	<i>pokrenuti inicijative radi promicanja veće odgovornosti prema okolišu i</i>
9. načelo	<i>poticati razvoj i širenje ekološki prihvatljivih tehnologija.</i>
BORBA PROTIV KORUPCIJE	
10. načelo	<i>Tvrtke bi trebale raditi na suzbijanju korupcije u svim njenim oblicima, uključujući iznudu i podmićivanje.</i>

OKOLIŠ

HBOR podupire odgovorno ponašanje prema unapređenju i očuvanju kvalitete okoliša te potiče uvođenje obnovljivih izvora energije i postizanje energetske učinkovitosti u skladu sa standardima EU. Ulažemo napore za upravljanje neposrednom potrošnjom energije u našim zgradama na energetske učinkovit način.

Program kreditiranja projekata zaštita okoliša, energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije

HBOR-ovim Programom kreditiranja projekata zaštite okoliša, energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije odobravaju se krediti za investicijske projekte kojima je svrha saniranje odlagališta otpada, poticanje izbjegavanja i smanjivanja nastajanja otpada, gospodarenje otpadom, obrade otpada i iskorištavanja vrijednih svojstava otpada; poticanje čistije proizvodnje, odnosno izbjegavanje i smanjenje nastajanja otpada i emisija u proizvodnom procesu; zaštita i očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti; provedba nacionalnih energetskih programa; poticanje korištenja obnovljivih izvora energije (sunce, vjetar, biomasa i dr.); poticanje održive gradnje, poticanje čistijeg transporta; te drugih projekata kojima se zaštićuje okoliš, postiže energetska učinkovitost te uvode obnovljivi izvori energije.

Aktualni uvjeti kreditiranja po ovom programu nalaze se na internetskoj stranici HBOR-a (www.hbor.hr).

U razdoblju 2011. - 2012. godine zabilježen je znatan porast odobrenja kredita za projekte zaštite okoliša, energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije, a što je bila posljedica razvoja čitavog sektora obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti. U 2013. godini nastavljen je porast kreditiranja po broju odobrenih kredita, ali je odobreni iznos manji budući da su uglavnom financirani, po snazi i iznosu, manji projekti sunčanih elektrana. U 2014. godini zadržana je struktura financiranja kao i u 2013. godini, ali je, zbog ograničenih kvota za poticajne cijene električne energije i primjene pravila o državnim potporama za projekte iz obnovljivih izvora energije smanjena potražnja za kreditiranjem ovakvih projekata. U 2015. godini je, po broju odobrenih kredita, smanjen porast kreditiranja, ali je ukupni iznos odobrenja veći, budući da su uglavnom financirani veći projekti obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti.

Tablica 5. Odobreni krediti za projekte: zaštite okoliša, energetske učinkovitosti i OIE

godina	odobreni iznos u KN
2011.	262.095.657
2012.	504.171.850
2013.	186.134.973
2014.	136.194.885
2015.	249.867.609.
ukupno	1.338.464.974

Očekuje se nastavak potražnje za sredstvima koja bi se koristila za izgradnju i implementaciju projekata obnovljivih izvora energije, a naročito u području financiranja postrojenja za iskorištavanje sunčane energije, biomase i bioplina te vjetroelektrana.

EEFF Programi Europske komisije

U travnju 2010. godine HBOR je s Europskom investicijskom bankom (EIB) zaključio Ugovor o zajmu za financiranje malih i srednjih te srednje kapitaliziranih poduzeća u iznosu od 250 mil. EUR.

Kao dodatak ovom Ugovoru priključeni su i EEFF programi (Energy Efficiency Finance Facility), a koje je osmislila Europska komisija s ciljem pružanja potpore projektima s posebnim naglaskom na klimatske promjene i energetske učinkovitost u novim zemljama članicama Europske unije, kao i zemljama kandidatkinjama za punopravno članstvo u Europskoj uniji. Provedba EEFF Programa putem EIB-a predviđena je na području Republike Hrvatske, Rumunjske i Turske. Europska komisija odobrava sredstva darovnice, namijenjena krajnjim korisnicima u okviru EEFF Programa za 2006. godinu (tzv. EEFF 2006). Sredstva se isplaćuju u iznosu od 15% od odobrenog iznosa kredita za smanjenje glavnice kredita u slučaju provođenja projekta energetske učinkovitosti i ispunjenja uvjeta uštede energije i/ili smanjenja emisije CO₂. EEFF programi provode se u sektoru industrije i zgradarstvu.

U razdoblju 2011. - 2015. godine, EEFF programi prošireni su i na korištenje EEFF Programa za 2007. godinu (tzv. EEFF 2007) gdje se sredstva Europske komisije isplaćuju u iznosu od 15 % od odobrenog iznosa kredita za smanjenje glavnice kredita u slučaju provođenja projekta obnovljivih izvora energije.

Do sada je u okviru ovih programa obrađeno 14 projekata iz područja energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije, čime će biti iskorišteno oko 5,2 mil. EUR sredstava darovnice.

Program kreditiranja energetske obnove zgrada

Program energetske obnove zgrada javnog sektora 2014. – 2015. (dalje u tekstu: Program) pokrenulo je Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja. Programom se namjeravaju ostvariti postavljeni ciljevi energetske strategije RH, razviti tržište energetske usluga, uvesti principi energetske učinkovitosti u javnu nabavu, razviti informacijski sustav praćenja potrošnje energenata te potaknuti cjelokupni gospodarski investicijski ciklus u Republici Hrvatskoj.

Subjekti uključeni u provedbu Programa su:

- **Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama (APN)**
Od 2013. godine, u suradnji s Ministarstvom graditeljstva i prostornog uređenja i vlasnicima zgrada provodi postupak javnog nadmetanja za izbor ponuditelja usluge poboljšanja energetske učinkovitosti zgrada javnog sektora te ocjenjuje tehničku i financijsku izvedivost projekta.
- **Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja**
Izrađuje prijedlog Programa i nadzire njegovu provedbu.
- **Naručitelj energetske usluge** (tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i ustanove, agencije, škole i bolnice u njihovom vlasništvu)
Kao vlasnici zgrada u kojima obavljaju nekomercijalne djelatnosti, predlažu projekte prihvatljive za uključivanje u provedbu Programa. Sukladno planu projektiranih ušteda energije obvezuju se, u razdoblju trajanja projekta, u svom proračunskom planu predvidjeti iznose razlika projektirane uštede troškova energije i izvršavati plaćanje razlike projektirane uštede prema krajnjim korisnicima kredita i/ili HBOR-u.
- **Pružatelji energetske usluge (PEU)**
Trgovačka društva i obrti koji temeljem izvršenog izbora u postupku javnog nadmetanja izvršavaju uslugu poboljšanja energetske učinkovitosti zgrada javnog sektora te sudjeluju u projektu s vlastitim učešćem od minimalno 10% vrijednosti ukupne investicije.
- **Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG BICRO)**
Osigurava potrebna jamstva PEU, u korist kreditora.
- **Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (FZOEU)**
Osigurava 40% sredstva za opravdane troškove ukupne vrijednosti ulaganja te nadzire korištenje sredstava.
- **Krajnji korisnici kredita**
Mogu biti naručitelji energetske usluge i pružatelji energetske usluge odnosno sva trgovačka društva i obrti koji ulažu u energetske učinkovitost.
- **HBOR/Poslovne banke**
Odobravaju kreditna sredstva.

Sukladno navedenim ciljevima Programa, HBOR je krajem 2014. godine donio *Program kreditiranja energetske obnove zgrada javnog sektora* (dalje u tekstu: Program kreditiranja). Ovim Programom kreditiranja nastoje se potaknuti investicijski projekti kojima je svrha podizanje razine energetske učinkovitosti zgrada javnog sektora i smanjenje potrošnje energije u javnom sektoru. Sredstava su namijenjena isključivo za ulaganje u osnovna sredstva (adaptaciju i rekonstrukciju građevinskih objekata, kupnju opreme i uređaja).

Aktualni uvjeti kreditiranja po ovom Programu kreditiranja nalaze se na internetskoj stranici HBOR-a (www.hbor.hr).

Po ovom Programu kreditiranja od 2014. do 2015. godine odobreno je ukupno šest (6) kredita.

Upitnik o zaštiti okoliša i Mišljenje o utjecaju na okoliš

Od 2010. godine, ocjena zaštite okoliša je postala obavezna za sve programe kreditiranja koje HBOR provodi izravno. Kod kreditiranja putem poslovnih banaka ocjena zaštite okoliša je obavezna u slučajevima kad je program kreditiranja vezan uz zahtjeve namjenskih izvora financiranja posebnih financijskih institucija koje su izvori financiranja određenih kreditnih programa ili prema procjeni odgovorne osobe u HBOR-u.

Obrazac *Upitnika o zaštiti okoliša* dostupan je na web stranici HBOR-a, a sadrži pitanja o:

- profilu podnositelja zahtjeva i njegovim politikama upravljanja okolišem, politici kvalitete upravljanja ili politici zaštite zdravlja i sigurnosti na radu,
- profilu lokacije, povijesti lokacije te postojećim aktivnostima na lokaciji, a sve s aspekta zaštite okoliša,
- stanju okoliša - zraku i ispuštanju otpadnih emisija, upotrebi vode i ispuštanju otpadnih voda te nastajanju i upravljanju otpadom.

Ispunjeni Upitnik o zaštiti okoliša analizira i ocjenjuje *Direkcija tehničkih analiza i zaštite okoliša* i daje *Mišljenje o utjecaju investicije/projekta na okoliš*. Mišljenje se donosi temeljem ocjene rizika grupe te podataka i dokumentacije priložene upitniku. Smisao izrade mišljenja je procjena rizika - hoće li klijent, zbog zagađenja okoliša imati dodatne troškove ili ulaganja koja bi mogla ugroziti projekt ili otplatu kredita? Prema potrebi, *Direkcija tehničkih analiza i zaštite okoliša* preporučuje korektivne mjere kako bi se uspostavilo stanje kontroliranog utjecaja projekta na okoliš, poboljšalo stanje okoliša ili se mogući utjecaj na okoliš sveo na najmanju moguću mjeru.

Kod kreditiranja izvoza, uzimaju se u obzir i preporuke OECD-a (*Recommendation on Common Approaches on Environment and Officially Supported Export Credits, Recommendation of the Council on Common Approaches for Officially Supported Export Credits and Environmental and Social Due Diligence (the „Common Approaches“)*). U 2013. HBOR je i formalno usvojio interne *Politike o primjeni preporuka OECD-a o društveno odgovornom poslovanju*, a koje se odnose na:

- *Preporuku o sprečavanju korupcije kod kreditiranja i osiguranja izvoza od strane države (engl. OECD Council Recommendation on Bribery and Officially Supported Export Credits, TD/ECG(2006)24)*;
- *Preporuku o zajedničkom pristupu kreditiranju i osiguranju izvoza od strane države s aspekta okolišnih i društvenih kriterija (engl. Recommendation of the Council on Common Approaches for officialy Supported Export Credits and Environmental and Social Due Dilligence, TAD/ECG (2012)5)*;
- *Načela i smjernice za promoviranje održivog izvoznog kreditiranja u državama s niskim dohotkom (engl. Principles and Guidelines to promote Sustainable Lending Practices in the Provision of Official Export Credits to Low Income Countries, TAD/ECG (2008)15)*.

Posebne zaštitne mjere primjenjuju se na HBOR-ov *Program kreditiranja izvoznika iz sredstava IBRD-a*. *Program kreditiranja izvoznika iz sredstava IBRD-a* ima za cilj omogućiti korisnicima kredita, u razdoblju gospodarske i financijske krize, zadržavanje izvoza roba i usluga u postojećem obujmu, ili povećanje istog, čime bi se utjecalo na poboljšanje vanjskotrgovinske platne bilance, zaposlenosti i likvidnosti.

Kriteriji *Programa kreditiranja izvoznika iz sredstava IBRD-a* su usklađeni s uvjetima IBRD-a, uz obavezu provođenja *Politike zaštitnih mjera Svjetske banke*. Cilj *Politika zaštitnih mjera Svjetske banke* je temelj njezine potpore smanjenju siromaštva te sprječavanju i smanjenju nepotrebnih štetnih posljedica budućeg projekta krajnjeg korisnika na ljude i okoliš. Ovaj program kreditiranja provodi se putem poslovnih banaka koje su s HBOR-om ugovorile suradnju, pa su za tu svrhu izrađene posebne procedure koje poslovnoj banci i korisniku daju smjernice za prepoznavanje, pripremu i provedbu programa i projekata. Na ovaj način, poslovne banke provode mjere zaštite okoliša koje su u cijelosti usklađene s *Politikama zaštitnih mjera Svjetske banke*.

U 2015. godini za projekte iz sredstava IBRD-a primjenjuju se *Procedure zaštite okoliša* s pripadajućim *Priručnikom za zaštitu okoliša*, *Upitnikom o zaštiti okoliša* (koji ispunjava krajnji korisnik) i *Obrascem ispitivanja utjecaja na okoliš* (koji ispunjava poslovna banka temeljem uvida u projekt krajnjeg korisnika i zaprimljenog Upitnika o zaštiti okoliša).

Postupak ispitivanja utjecaja na okoliš se sastoji od utvrđivanja kategorije rizika za okoliš, planiranja zaštite okoliša te praćenja provođenja plana aktivnosti predloženih radi smanjenja ekoloških rizika. Ove procedure su, osim s *Politikama zaštitnih mjera Svjetske banke* usklađene i s hrvatskom zakonodavstvom vezanim uz gradnju i zaštitu okoliša.

Sva navedena dokumentacija dostupna je na poveznici:

<http://www.hbor.hr/sec1635>

UNEP FI - Program Ujedinjenih naroda za zaštitu okoliša - Financijska inicijativa

Program Ujedinjenih naroda za zaštitu okoliša - Financijska inicijativa (UNEP FI) je globalno partnerstvo između Programa Ujedinjenih naroda za zaštitu okoliša i financijskog sektora. Ova financijska inicijativa okupila je više od 200 financijskih institucija u Europi i svijetu (poslovne banke, investicijske banke, razvojne banke, fondove, agencije, osiguravajuća društva), a sve s ciljem poticanja financijskog sektora na izradu proizvoda i usluga koje će unaprijediti zaštitu okoliša. Unutar ove inicijative utemeljena je mreža regionalnih i tematskih radnih grupa. HBOR je član UNEP FI od 2004. godine kada je potpisao Izjavu o zaštiti okoliša i održivom razvoju.

U rujnu 2013. godine predstavnica UNEP FI, koordinatorica za Europu, posjetila je Zagreb, u okviru **istraživačke misije Hrvatskoj** (16.-18.09.2013.), a kojom prilikom je razgovarala s dionicima iz javnog i nevladinog, te financijskog sektora, zainteresiranima za razvoj specifičnih kapaciteta financijskog sektora u smislu pružanja bolje podrške gospodarstvu u njegovoj tranziciji prema zelenoj ekonomiji. Cilj istraživačke misije bio je **ocijeniti trenutne inicijative, potrebe i izazove u vezi s održivim financiranjem u Hrvatskoj**. Posjeta je organizirana uz podršku HBOR-a, jedinog hrvatskog člana UNEP FI i DOP Odbora Hrvatske udruge banaka.

Nalazi istraživačke misije donijeli su više preporuka za buduće aktivnosti i to osobito u **području izgradnje suradnje unutar hrvatskog bankarskog sektora** po pitanju pristupa održivosti i komunikacije o okolišnim i društvenim pitanjima, kao i **izgradnje odnosa dionika uključenih u razvoj zelene ekonomije** (osobito na relaciji vladin sektor – bankarski sektor), a razvoj relevantnih aktivnosti predstavlja zahtjevan izazov za slijedeće razdoblje. Istovremeno, DOP Odbor HUB-a prepoznat je kao odlična platforma za uključivanje bankarskog sektora za pitanja održivosti, a HBOR kao važan partner UNEP FI za buduće potencijalne aktivnosti u Hrvatskoj.

Savjet za zelenu gradnju u Hrvatskoj

Savjet za zelenu gradnju u Hrvatskoj (dalje u tekstu: Savjet) je udruga osnovana s ciljem suradnje privatnog i javnog sektora u službi primjene održive graditeljske prakse. Savjet je pridruženi član *Svjetskog savjeta za zelenu gradnju* te inicijator povezivanja regionalnih savjeta, radi razmjene iskustava, znanja i aktivnosti, a koje su prilagođene specifičnim potencijalima i mogućnostima lokalnih tržišta – sve s obzirom na njihovu veličinu, povezanost, blisku tradiciju, tendencije i ambicije.

HBOR je postao poslovni član Savjeta 2012. godine.

Tijekom 2014. i 2015. godine, predstavnici HBOR-a sudjelovali su na nekoliko radionica i predavanja (*engl. Better Building Brunch*) vođenih od strane stručnjaka iz područja graditeljstva i energetike.

U sljedećem razdoblju, HBOR će nastaviti sudjelovati u aktivnostima Savjeta. Neke od mogućih aktivnosti su:

- informiranje o zelenoj gradnji, novostima i istraživanjima o tehnologijama gradnje i izvođenja, financiranju i ostalim znanjima
- sudjelovanje u organiziranim obilascima i turama radi istraživanja održivih projekata
- sudjelovanje u debatama i seminarima na temu održivosti
- sudjelovanje u aktivnostima Savjeta, usavršavanjima u zastupanju/ zagovaranju te inovativnim projektima i događanjima.

Istovremeno, HBOR će iskoristiti članstvo u Savjetu, za ostvarivanje kontakata i umrežavanje i izvan užeg poslovnog područja HBOR-a, kao i za prezentiranje proizvoda i usluga HBOR-a širem krugu potencijalnih klijenata. HBOR će razmotriti sudjelovanje u odborima Savjeta, kao dodatnu mogućnost utjecaja na oblikovanje budućnosti zelene gradnje u Hrvatskoj.

Komisija za okoliš i energiju Hrvatskog nacionalnog odbora ICC

Predstavnik HBOR-a član je *Komisije za okoliš i energiju Hrvatskog nacionalnog odbora Međunarodne trgovačke komore (ICC Hrvatska)* (dalje u tekstu: Komisija) od 2012. godine. Zadatak Komisije je oblikovati preporuke poslovnog svijeta o glavnim pitanjima okoliša i energije. Komisija razvija i potiče svjetske poslovne stavove o glavnim političkim pitanjima u područjima energije, okoliša i održivog razvoja. Također, radi na izradi višesektorskih stavova o poslovnoj politici koje treba iznijeti tijekom međunarodnih pregovora o klimatskim promjenama.

Predstavnik HBOR-a redovito sudjeluje na radnim sastancima i aktivnostima Komisije (nekoliko puta godišnje).

Upravljanje potrošnjom

Tijekom izvještajnog razdoblja, HBOR je nastavio ulagati napore u upravljanje neposrednom potrošnjom energije, u objektima koje koristi, na energetske učinkovit način. U 2015. godini praćenje potrošnje nadzire se i putem Sustava za daljinsko očitovanje potrošnje energije i vode.

Potrošnja energije s obzirom na vrste energije

HBOR za svoje potrebe na lokacijama u Zagrebu koristi različite vrste i kombinacije energenata. Potrošnja energije u HBOR-ovim područnim uredima nije analizirana (prostori se nalaze u zakupu).

Energija se koristi u izravnom i neizravnom obliku, odnosno u svom primarnom i posrednom obliku. Kao izravna energija u svom primarnom obliku koristi se prirodni plin (za potrebe grijanja, pripremu tople vode) i dizel gorivo (za potrebe agregata za proizvodnju električne energije). Na jednoj lokaciji sunčeva energija koristi se za zagrijavanje tople vode (putem kolektora). Kao izravna energija u svom posrednom obliku koristi se električna energija (za potrebe osvjjetljenja, dizala, računalne i ostale uredske opreme te ostala manja trošila). Kao neizravna energija u posrednom obliku koristi se toplinska energija iz toplinskog sustava gradske toplane za potrebe grijanja, te električna energija za potrebe grijanja/hlađenja.

Potrošnja vode

Voda se koristi za sanitarne potrebe, protupožarni sustav, potrebe kaffe-a i restorana te dopunu kotlovske postrojenja. Pregledi cijevne mreže obavljaju se redovito kako bi se minimizirali gubici vode uzrokovani nekontroliranim ispuštanjima. Od 2015. godine se za sanitarne potrebe nabavlja pjena za pranje ruku, umjesto tekućeg sapuna za pranje ruku, što utječe na manju potrošnju vode, ali i smanjenje otpadnih voda.

Potrošnja papira

Tijekom 2015. godine nastavljen je praksa nabave i korištenja i običnog i recikliranog papira. Reciklirani papir se koristi uglavnom za potrebe fotokopiranja i faksiranja. Zaposlenici koriste mogućnosti dvostranog fotokopiranja, dvostranog štampanja te ponovnog korištenja koverti za potrebe dostave interne pošte. Uređaji za ispis i umnožavanje postavljeni su za crno bijeli ispis, uz mogućnost pojedinačnog ispisa i u boji, čime se nastoji utjecati na smanjenje potrošnje tonera.

Energetska efikasnost objekta - poduzete mjere

U svim objektima obavljaju se redoviti godišnji pregledi i servisi opreme i trošila. Tijekom 2015. započeta je zamjena štednih žarulja i fluorescentnih cijevi s LED rasvjetom.

Otpad

Papir i karton

Otpadni papir i karton prikuplja se u posebno označene kartonske kutije za otpadni papir. Kutije su postavljene po sobama i na vidljivim mjestima po hodnicima, uz zajedničke katne pisače, fax i kopirne uređaje. Otpadni papir za uništavanje prikuplja se zasebno. Otpadni papir predaje se tvrtkama za skupljanje i uporabu/zbrinjavanje papira (Pan tvornica papira Zagreb d.o.o. i Unijapapir d.d i REOMA grupa d.o.o.).

Tablica 6. Prikupljeni otpadni papir u kg

	2015.	2014.	2013.
ukupno:	12.490	15.920	10.360

U 2015. godini je, unatoč provedenim akcijama čišćenja skladišnih prostora i arhiva, prikupljena manja količina otpadnog papira u odnosu na prethodnu godinu. Pretpostavlja se da je na ovo utjecala pojačana svijest zaposlenika o potrebi stvaranja što manje količine otpadnog papira, ali i zbog promjena u poslovnim procesima (uvođenje Office Point aplikacije).

Jestivo ulje i otpad iz separatora ulja

U 2015. godini, ovlaštenoj osobi za industrijsko čišćenje, sakupljanje i privremeno zbrinjavanje otpada nije bila predavana mješavina masti i ulja iz separatora, budući da je 2010. godine prestala s radom kuhinja u zgradi na Strossmayerovom trgu, pa su kontrole i čišćenje separatora ulja potrebne samo povremeno.

U 2015. započete su pripremne aktivnosti za ponovno otvaranje kuhinje, pa se od 2016. godine očekuje stvaranje nove količine ove vrste otpada.

Opasni otpad

Električna i elektronična (EE) oprema pažljivo se prikuplja i skladišti odvojeno, prema vrsti, sve do predaje ovlaštenom skupljaču EE otpada. Odvojenim prikupljanjem osigurava se da opasni otpad ne onečišćuje komunalni otpad. Tijekom 2015. godine ovlaštenim sakupljačima predavan je: EE otpad i ostali opasni otpad (fluo cijevi i žarulje).

Tablica 7. Prikupljeni opasni otpad

	2015.	2014.	2013.
EE otpad	545 kg	735 kg	1450 kg
Toneri	0kg	100 kg	189 kg
Baterije	0 kg	20 kg	20 kg
Fluo cijevi i žarulje	10 kg	50 kg	0
Rashladni uređaji	0 kg	240 kg	0

Ostali otpad

Građevinski i glomazni otpad nastaje povremeno, a zbrinjava ga, izvoditelj radova. Promjenom uvjeta ugovaranja poslova, od izvoditelja radova se, u okviru ugovorene cijene, očekuje i zbrinjavanje otpada koji nastane uslijed radova.

Daljnje aktivnosti HBOR-a u vezi s gospodarenjem otpadom nastaviti će se u smislu razvoja sustava gospodarenja otpadom i unapređenja informacijskog sustava praćenja vrsta i količina prikupljenog otpada.

U budućem razdoblju planira se dalji nastavak provedbe aktivnosti i mjera koje trebaju utjecati na stvaranje što manje količine otpada, te dodatno širiti svijest među zaposlenicima o važnosti kontinuiranog odvajanja i prikupljanja otpada. Te aktivnosti trebaju utjecati ne samo na smanjenje operativnih troškova poslovanja već i ukloniti prepreke u radu pojedinih organizacijskih jedinica (npr. smanjenje količine materijala predanog u pismohranu, unapređenje informacijskog sustava, bolja ugradnja principa *Zelenog ureda* nakon edukacije zaposlenih i sl).

RADNA I LJUDSKA PRAVA

HBOR poštuje sve obveze iz domene radnih i ljudskih prava propisanih zakonima i Ustavom te provodi i dodatne mjere kako bi osigurao održavanje kontinuiteta kvalitete, obrazovanja i zadovoljstva radnika kao i transparentnost i dostupnost informacija o svojim proizvodima i uslugama.

Postupak selekcije i zapošljavanje

HBOR javno objavljuje natječajne za otvorena radna mjesta u elektronskom i/ili tiskanom mediju, te na HBOR-ovim internetskim stranicama. Objavi vanjskog natječaja može prethoditi objava internog natječaja na HBOR-ovim intranet stranicama. Osobni podaci kandidata prikupljeni u postupku selekcije dostupni su samo zaposlenicima koji sudjeluju u selekcijskom postupku. Prikupljeni podaci koriste se isključivo u selekcijske svrhe i podliježu Zakonu o zaštiti osobnih podataka.

Radi odabira najboljih kandidata, provodi se stručan i kvalitetno strukturiran postupak selekcije, na temelju jednakih kriterija za sve kandidate. Tijek i osnovni elementi selekcijskog postupka opisani su u *Procedurama zapošljavanja*, objavljenima na intranet stranicama i dostupnima svim zaposlenicima.

Kandidati se ne diskriminiraju niti prema jednom kriteriju različitosti (rod, dob, nacionalna pripadnost), a tijekom selekcijskih razgovora kandidatima se ne postavljaju pitanja o bračnom statusu, djeci i obitelji, trudnoći i planiranju obitelji, starosti i datumu rođenja, mjestu rođenja, porijeklu ili materinjem jeziku.

Kriterij za odabir zaposlenika su posebne profesionalne kompetencije (potrebne za traženo radno mjesto), odgovarajuće iskustvo i opće kompetencije koje trebaju imati razvijene svi zaposlenici (integritet i odgovornost, motiviranost i pozitivan stav, komunikacija, inovativnost, timski rad i međuljudski odnosi).

U 2015. godini nije primljena niti jedna pritužba (O) na postupak selekcije. Ljudski potencijali u najkraćem roku odgovaraju na zaprimljene upite za dodatna pojašnjenja i razloge ne odabira pojedinih kandidata.

Certifikat Poslodavac Partner

- Certifikat za izvrsnost u upravljanju ljudskim resursima

HBOR se redovito uključuje u proces certifikacije svojih procesa upravljanja ljudskim potencijalima. Certifikat *Poslodavac Partner* je alat za procjenu, dizajn i implementaciju procesa upravljanja ljudskim resursima kojeg dodjeljuje Selectio d.o.o., Zagreb, savjetnička kuća usmjerena na područje upravljanja ljudskim resursima, edukacije i razvoj tržišta rada.

U postupku certificiranja boduje se kvaliteta HBOR-ovih procesa na području ljudskih potencijala, na način da nepristrani vanjski stručnjaci izvrše pregled i bodovanje slijedećih područja: strategija; regrutiranje i selekcija; rad, motivacija i nagrađivanje; usavršavanje i razvoj; odnos prema zaposlenicima. Certificiranje omogućava dobivanje izvješća s pregledom postojećeg stanja, preporukama za poboljšanje te primjerima najboljih sektorskih i regionalnih praksi u upravljanju ljudskim resursima. Dobitnici Certifikata Poslodavac Partner moraju imati barem 75% svih mogućih bodova, ali i barem 70% mogućih bodova u svakom pojedinom području.

HBOR je dobitnik Certifikata 07.04.2008., 09.10. 2009., 17.10.2011., 28.03.2013. i 30.06.2015. godine. Dobivanje certifikata i visoke ocjene u svim područjima potvrdili su HBOR-u da kao organizacija kvalitetno upravlja ljudskim potencijalima. Ipak, dobivene ocjene predstavljaju i veliku obvezu, budući da HBOR želi ne samo održati već i unaprijediti ovaj standard kvalitete i nastaviti privlačiti kvalitetne radnike. Zato, rukovodeći se preporukama za dodatna poboljšanja i slijedeći najbolje prakse, HBOR nastavlja unapređivati procese upravljanja ljudskim potencijalima, pa su u razdoblju od zadnje certifikacije uvedene promjene i unapređenja u sustavu upravljanja karijerom i provođenju godišnjih razgovora sa zaposlenicima.

Nova recertifikacija očekuje se do 30.06.2016.

Struktura zaposlenika

Tip ugovora o radnom odnosu i kvalifikacijska struktura

Ukupan broj zaposlenih na dan 31.12.2015. bio je 342. Kvalifikacijska struktura zaposlenika i tip ugovora o radnom odnosu odraz je specifičnih zahtjeva poslova koje HBOR obavlja kao razvojna i izvozna banka. Isto podrazumijeva visoku razinu stručnih znanja i stabilnost u strukturi zaposlenika, a koji trebaju imati specifična iskustva i znanja koja se na tržištu ne mogu lako pronaći.

Nova zapošljavanja u 2015. godini uzrokovana su povećanim intenzitetom poslovnih aktivnosti i povećanim obimom izravnog kreditiranja.

HBOR zapošljava radnike u pravilu na puno radno vrijeme, a radni odnos se može zasnovati na određeno ili neodređeno vrijeme, sve ovisno o potrebama poslovanja. Udio radnika s ugovorom na određeno vrijeme zanemariv je u odnosu na udio radnika s ugovorom na neodređeno vrijeme, čime je utjecaj faktora nesigurnosti kod zaposlenika sveden na najmanju moguću mjeru. Tako je u 2015. godini, udio radnika s ugovorom na određeno vrijeme bio 2,6% ukupno zaposlenih. Pripravnici i ostali radnici zaposleni na određeno vrijeme zapošljavani su kao zamjene za radnike na rodiljnim dopustima, ili radi duljih bolovanja te zbog privremenog povećanja opsega posla u pojedinim organizacijskim jedinicama.

Tablica 8. Vrsta ugovora o radu

vrsta ugovora	2015.	2014.	2013.
Na puno radno vrijeme	339	317	294
Na nepuno radno vrijeme	3	0	1
ukupno:	342	317	295
Na neodređeno vrijeme	333	307	286
Na određeno vrijeme	9	10	9
(od čega u svojstvu pripravnika):	(4)	(3)	(2)
ukupno:	342	317	295

Većina zaposlenih radnika je visokoobrazovana i udio visokoobrazovanih radnika u ukupnom broju zaposlenih radnika postupno raste. Visokoobrazovani radnici u 2015. godini činili su 86,5%, ukupno zaposlenih radnika.

Tablica 9. Kvalifikacijska struktura radnika

stručna sprema	2015.	2014.	2013.
VSS*	296	271	250
SSS	40	40	39
NSS i KV	6	6	6
ukupno:	342	317	295

VSS*: uključuje VŠS, Bacc, VSS i više

Dobna struktura radnika

Prosječna starost radnika HBOR-a u 2015. godini je 41 godina. Većina radnika je u dobnoj skupini od 30-50 godina. U ovoj dobnoj skupini 2015. godine nalazilo se 69% svih zaposlenih. Istovremeno, udio radnika u dobnoj skupini preko 50 godina, u 2015. godini iznosio je 20% svih zaposlenih.

Tablica 10. Dobna struktura radnika

dob	2015.	2014.	2013.
<30	36	31	40
30-50	273	215	194
>50 godina	69	71	61
ukupno:	342	317	295

Rodna struktura radnika

Većinu zaposlenih radnika HBOR-a čine žene. Od ukupno zaposlenih radnika, žene su u 2015. godini činile 68,4%, a muškarci 31,6% ukupnog broja zaposlenih. Ovakav rodni sastav radnika HBOR-a u skladu je sa sektorskim prosjekom. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, publikacija *Žene i muškarci u Hrvatskoj 2015., Zaposleni u pravnim osobama prema djelatnosti, prosjek 2014.,* žene čine 68,8% zaposlenih u *Financijskim djelatnostima i djelatnosti osiguranja.* U 2015. godini nastavlja se blagi trend pada relativnog udjela žena u ukupnom broju zaposlenih.

Tablica 11. Rodna struktura radnika

	2015.		2014.		2013.	
žene	234	68,4%	221	69,7%	207	70%
muškarci	108	31,6%	96	30,3%	88	30%
ukupno:	342	100%	317	100%	295	100%

U menadžersku strukturu ubrajaju se upravljačka radna mjesta od razine Uprave, do razine rukovoditelja. Relativni udio žena u menadžmentu je manji od relativnog udjela žena u ukupnom broju zaposlenih. Tako je 2015. godine u menadžmentu bilo 45,5% žena (naspram 68,4% žena u ukupnom broju zaposlenih). Udio žena u menadžmentu bilježi lagani porast u protekloj godini u odnosu na prethodne godine.

Tablica 12. Rodna struktura menadžmenta

	2015.		2014.		2013.	
žene	20	45,5%	19	45,2%	17	50%
muškarci	24	54,5%	23	54,8%	17	50%
ukupno:	44	100%	42	100%	34	100%

Tablica 13. Rodna struktura Uprave

	2015.		2014.		2013.	
žene	1	33%	1	33%	0	0%
muškarci	2	67%	2	67%	2	100%
ukupno:	3	100%	3	100%	2	100%

Podatke o rodnoj strukturi radnika HBOR-a, te rodnoj strukturi napredovanja i usavršavanja od 2010. godine prati i analizira *Radna skupina za ravnopravnost spolova HBOR-a.*

Regionalna struktura radnika

Većina zaposlenih radnika HBOR-a radi u Zagrebu. U područnim uredima (Osijek, Split, Pula, Gospić i Rijeka) radi ukupno 5 zaposlenih.

Fluktuacija zaposlenika

U tijeku 2015. godine zabilježena je ukupna fluktuacija na godišnjoj razini 4,3%. Relativno niska stopa fluktuacije omogućava stabilnosti i kontinuitet u poslovanju HBOR-a. Istovremeno, ista predstavlja i izazov u upravljanju karijerom radnika te pružanju mogućnosti kontinuiranog razvoja i zadržavanja konkurentnosti.

Tablica 14. Fluktuacija

	2015.	2014.	2013.
Prosječni broj zaposlenih	327	308	294
Otišli zaposlenici	14	9	15
Stopa fluktuacije	4,3%	2,9%	5,1%

Edukacija i razvoj zaposlenika

U HBOR-u je prepoznata potreba za sustavnom brigom i ulaganjem u razvoj svakog pojedinog zaposlenika kao jednog od ključnih faktora u ostvarenju ciljeva državne razvojne i izvozne banke. Svi zaposlenici HBOR-a imaju jednake mogućnosti usavršavanja i obrazovanja, sukladno potrebama poslovanja. Sadržaj razvojnih programa kreira se sukladno specifičnim potrebama HBOR-a, ali i individualnim potrebama specijaliziranih radnih mjesta. Zaposlenicima su na raspolaganju specijalistički seminari i usavršavanja, tečajevi stranih jezika, informatički tečajevi, stručne prakse razmjene znanja sa srodnim institucijama u zemlji ili inozemstvu te dugoročna usavršavanja (dodiplomski ili poslijediplomski studiji). *Pravilnikom o usavršavanju i obrazovanju radnika HBOR-a* regulirani su uvjeti kojima HBOR omogućava usavršavanje i obrazovanje radnika i to: vrste usavršavanja i obrazovanja, planiranje usavršavanja i obrazovanja te prava i obveze radnika vezana na isto, s time da se osigurava zadržavanje stečenih znanja u organizaciji. Osim usavršavanja i obrazovanja koje radnici pohađaju izvan HBOR-a, HBOR organizira i interne edukativne radionice kao i redovite cikluse interne obuke za pripravnike i novozaposlene radnike.

Interne edukativne radionice (engl. *in-house*) organiziraju se ciljano, za pojedine skupine zaposlenika, a dio ih je otvoren za sve zainteresirane, čime se nastoji dodatno educirati radnike i osigurati protok informacija. Tema ovih radionica većinom je vezana uz izmjene zakonske regulative, usvajanje menadžerskih znanja, ali i uz detaljnije upoznavanje s promjenama u procesima i načinima rada. Radionice vode radnici pojedine organizacijske jedinice, za radnike drugih organizacijskih jedinica. Također, interno se organiziraju i specijalizirane radionice za razvoj i stjecanje specifičnih znanja i/ili kompetencija važnih za poslovanje, a održavaju ih stručnjaci ili relevantne osobe iz zemlje ili inozemstva.

Redovito izvođenje ciklusa radionica **Interna obuka za pripravnike i novozaposlene radnike** osigurava uspješniju orijentaciju i upoznavanje novozaposlenih radnika s internom organizacijom i pojedinim procesima rada. Obuka ujedno potiče upoznavanje i razmjenu mišljenja između zaposlenika. Interna obuka sadrži i stručne radionice i radionice mekih vještina (engl. *soft skills*). Stručne radionice vode iskusni HBOR-ovi zaposlenici, koji su prošli obuku za trenere, a dolaze iz svih organizacijskih jedinica.

Planom usavršavanja i obrazovanja radnika djelomice su posebno definirana usavršavanja vezana na politike i postupke koji se tiču vidova ljudskih ili radnih prava. Osim toga evidentiraju se i prate DOP edukacije u širem smislu, a koje su pohađali radnici HBOR-a (ljudska i radna prava, zaštita okoliša, društvo i antikorupcija).

Pristup dijalogu između organizacije i njezinih zaposlenika

Dijalog između organizacije i zaposlenika odvija se intranet i internet komunikacijom, e-mail obavijestima upućenima na sve radnike, preko oglasnih ploča i sandučića u predvorju zgrade na Strossmayerovom trgu (sandučić za Ljudske potencijale i predsjednika Uprave) u koje radnici mogu anonimno ubaciti svoje kritike, prijedloge i pohvale.

Intranet aplikacija je dodatni mehanizam informiranja i savjetovanja između Uprave i zaposlenika, pa je i tijekom 2015. intenzivno korišten intranet kao kanal komunikacije sa zaposlenicima na način da se redovito objavljuju zaposlenicima važne objave, te se komunikacija među organizacijskim jedinicama sve više vrši kroz dijeljene mape i prostore na intranetu. Početkom 2016. započela je redovna komunikacija s radnicima putem *Newslettera* koji sadrži informacije o rezultatima i postignućima te novostima unutar banke.

Osim predstavnika radnika u *Odboru za zaštitu na radu*, u HBOR-u nema drugih tijela sastavljenih od zaposlenika.

Procjena radne uspješnosti - Ocjena radnika i rukovoditelja

Svrha sustava upravljanja učinkom je podržati planiranje ciljeva i procjenu ostvarenja ciljeva na razini Hrvatske banke za obnovu i razvitak, kao i svakog pojedinog zaposlenika.

U tijeku 2015. godine uveden je novi sustav upravljanja učinkom. Sustav čine kvartalno postavljanje ciljeva i kvartalno procjenjivanje generičkih kompetencija i definiranih ciljeva. Procjena ostvarenja uključuje procjenu kompetencija prema modelu kompetencija i procjenu ostvarenja ciljeva u omjeru 50:50. Uvedeni su obvezni kvartalni razgovori s ciljem davanja povratnih informacija od strane izravno nadređenog menadžera. U aplikaciji su vidljivi svi obrasci samim zaposlenicima, a menadžeri imaju uvid u sve obrasce članova tima.

Preko 90% zaposlenika ima definirane individualne ciljeve iako to nije obavezni dio procesa za stručnjačke pozicije.

Krajem prvog kvartala 2015. godine proveden je ciklus godišnjih razgovora sa zaposlenicima, za razdoblje 2015. godine, te su održani razgovori na razini menadžmenta pojedine organizacijske jedinice vezano uz učinak i potencijale zaposlenika. Razvoj karijere provodi se kroz potencijalna specijalistička i stručna unapređenja zaposlenika ili usmjeravanjem i razvojem njihove karijere u smjeru menadžerskih ili voditeljskih pozicija.

Upitnik o organizacijskoj klimi i zadovoljstvu poslom

Pisano ispitivanje organizacijske klime i zadovoljstva poslom provedeno je u studenom 2012. godine. Analiza rezultata, prezentacija rezultata Upravi i potom svim zaposlenicima provedena je tijekom prve polovine 2013. godine.

Ponovno provođenje ispitivanja organizacijske klime i zadovoljstva poslom planiralo se provesti tijekom 2014. – 2015. godine, ali je taj postupak, zbog organizacijskih promjena, odgođen do daljnjega.

Kodeks ponašanja

2010. godine donesen je *Kodeks ponašanja HBOR-a*, temeljem *Akcijskog plana za provođenje Antikorupcijskog programa HBOR-a*. Kodeks ponašanja objedinjuje i propisuje specifične vrijednosti i pravila za prevenciju korupcije i osiguranje profesionalnog ponašanja, te predviđa mogućnost prijave po osnovi kršenja kodeksa. Obrazac za prijavu, adresa elektroničke pošte za zaprimanje prijave i opis načina podnošenja prijave dostupni su na internet i intranet stranicama HBOR-a. Osoba za praćenje usklađenosti podnosi *Godišnje izvješće o podnesenim prijavama i pokrenutim postupcima u vezi s prijavama po osnovi kršenja Kodeksa ponašanja* Upravi, do 31.01. tekuće godine za prethodnu godinu. U razdoblju od 1.1.2015. – 31.12.2015. godine nije bilo postupaka (o) povodom kršenja odredbi Kodeksa ponašanja od strane radnika HBOR-a.

Tablica 15. Prijave kršenja kodeksa ponašanja

godina	Broj prijava
2013.	1
2014.	0
2015.	0

Ravnopravnost spolova

U srpnju 2013. godine odobren je od strane Ureda za ravnopravnost spolova Vlade RH, HBOR-ov drugi *Plan djelovanja za promicanje ravnopravnosti spolova, za razdoblje od 2013. – 2017. godine* (dalje u tekstu Plan djelovanja ili Plan). Ovim Planom HBOR donosi plan provedbe aktivnosti u vezi s promicanjem i uspostavljanjem ravnopravnosti spolova iz djelokruga nadležnosti HBOR-a, pri čemu definira sljedeće ciljeve:

- promicati ravnopravnost spolova u okviru svojih redovitih poslovnih aktivnosti
- ugraditi kriterije ravnopravnosti spolova u svoje procese upravljanja
- osigurati učinkovitu provedbu mjera i zadataka iz Nacionalne politike za ravnopravnost spolova

Osim ciljeva za sljedeće 4-ogodišnje razdoblje, Plan djelovanja sadrži opis i analizu rodne strukture zaposlenih HBOR-a, plan provedbe aktivnosti vezanih uz mjere Nacionalne politike za promicanje ravnopravnosti spolova iz nadležnosti HBOR-a, način provedbe te metode nadzora provedbe Plana djelovanja.

Plan djelovanja donesen je slijedom obaveza iz *Zakona o ravnopravnosti spolova* koji obvezuje tijela državne uprave i pravne osobe u pretežitom vlasništvu države primjenjivati posebne mjere i donijeti planove djelovanja za promicanje i uspostavljanje ravnopravnosti spolova. Istovremeno, HBOR je jedan od nositelja mjere iz *Nacionalne politike za ravnopravnost spolova, za razdoblje od 2011. do 2015. godine*, a koja se odnosi na osiguranje namjenskih sredstava za financiranje poduzetništva žena u cilju osnaživanja ženskog poduzetništva. Radi osiguranja provedbe mjera iz Nacionalne politike, provedene su potrebne prilagodbe redovitih poslovnih aktivnosti HBOR-a. Uspostavljena je komunikacija s relevantnim dionicima (MINPO, HAMAG, EBRD BAS WIB). Identificirane su prilike za osnaživanje i promociju ženskog poduzetništva, a iz djelokruga rada HBOR-a. Započeta je ugradnja načela ravnopravnosti u osnovne poslovne aktivnosti i interne akte.

U 2015. započete su pripreme za uključivanje HBOR-a kao sudionika u projekt Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova „Prema stvarnoj ravnopravnosti muškaraca i žena – usklađivanje privatnog i poslovnog života“, koji, između ostalog, ima za cilj uvesti nove oblike organizacijskog ponašanja i pomoći organizacijama u razvoju i primjeni obiteljski i rodno osviještenih politika, te omogućiti rodnu jednakost pri razvoju karijere i napredovanju. Aktivnosti HBOR-a kao sudionika projekta predviđene su za 2016. i 2017.godinu.

Žene poduzetnice – Program kreditiranja poduzetništva žena

Poseban kreditni program *Žene poduzetnice*, koji ima za cilj poticanje osnivanja i razvoja poslovanja malih i srednjih gospodarskih subjekata u većinskom vlasništvu žena, HBOR provodi od travnja 2011. godine

Ovaj program kreditiranja provodi se ili izravnim kreditiranjem HBOR-a ili u suradnji s poslovnim bankama, uz povoljne uvjete (najviši iznos kredita do 700.000,00; poček do 2 godine; rok otplate do 12 godina, uključujući poček; kamatna stopa 2% godišnje¹).

Tablica 16. Kreditni program Žene poduzetnice

	2015.	2014.	2013.
Broj odobrenih zahtjeva	69	81	104
Ukupno odobreno u kn:	29.500.000,00	33.350.272,95	50.003.634,66

Program *Žene poduzetnice* naišao je na veliki interes poduzetnica i prepoznat je kao primjer dobre prakse promicanja ravnopravnosti spolova u području financiranja (uvršten u bazu dobrih praksi EIGE - Europskog instituta za rodnu ravnopravnost iz Litve, <http://eige.europa.eu/>). U 2015. osigurani su preduvjeti za produžetak roka primjene kreditnog programa HBOR-a *Žene poduzetnice* i u 2016. godini, pod istim uvjetima (2%p.a.)

Razno

Zaposlenici i sindikati

HBOR ne ograničava i ne sprečava zaposlenike da budu članovi sindikata. U banci ne djeluje sindikalna podružnica, a podaci o članstvu u sindikatu ili udrugama nisu među podacima o zaposlenicima koje HBOR prikuplja i obrađuje. Zaposlenici HBOR-a nisu obuhvaćeni kolektivnim ugovorom.

Radno vrijeme

HBOR nastoji održati fleksibilnu ravnotežu između rada i privatnog života. *Pravilnikom o korištenju radnog vremena* određuje se vrijeme dolaska na i odlaska s posla. Dnevno radno vrijeme je klizno, od 7.30-9.00 ujutro te od 15.30-17.00 poslijepodne, uz obveznu prisutnost na radu 8 sati dnevno, što omogućava veću prilagodljivost potrebama zaposlenika i organizaciji posla.

U 2015. godini provedena je organizacija radnog vremena u više smjena za radnike čije potrebe u poslovnom procesu to zahtijevaju (informatika). Time je omogućena veća fleksibilnost u organizaciji i prilagodbi poslovnih procesa i smanjena nužnost prekovremenog rada za poslove koji se ne mogu obavljati tijekom redovnog radnog vremena.

¹ Inicijalno 4% p.a. uz subvenciju kamatne stope 2%. Subvencija osigurana iz Državnog proračuna RH iskorištena je sredinom 2013., pa je provođenje programa pod istim uvjetima (kamatna stopa 2% p.a.) osigurao HBOR iz svojih sredstava.

Beneficije

Pravilnikom o radu HBOR-a definirane su beneficije na koje radnik ima pravo (npr. otpremnina prilikom odlaska u mirovinu, potpora za novorođeno dijete) ili koje radnicima mogu biti omogućene (regres, božićnica, bon za djecu, jubilarne nagrade i dobrovoljno zdravstveno osiguranje). Radnici u slučajevima težih bolesti i smrtnih slučajeva u obitelji imaju pravo na potpore, kao i jednokratnu novčanu naknadu za slučajeve otklanjanja posljedica elementarne nepogode te za stipendiranje djece samohranih roditelja udovaca i djece preminulih zaposlenika. Zahtjev za ove potpore radnik upućuje direkciji Ljudskih potencijala, a o odobrenju zahtjeva odlučuje Uprava.

Dostojanstvo radnika

Pravilnikom o radu HBOR-a definirane su osobe ovlaštene za primanje i rješavanje pritužbi vezano uz dostojanstva radnika.

Tijekom 2015. godine podnesene su tri (3) prijave povrede dostojanstva radnika koje su posljedično ispitane u postupcima.

Zaštita osobnih podataka

HBOR prikuplja, obrađuje i koristi podatke i osobne podatke u svrhu pružanja bankovnih i drugih financijskih usluga na koje je ovlašten. Svi podaci i osobni podaci koji su dani HBOR-u zaštićeni su sukladno *Zakonu o zaštiti osobnih podataka*, *Zakonu o kreditnim institucijama* i drugim odgovarajućim propisima te *Pravilniku o zaštiti osobnih podataka u HBOR-u* (donesen u rujnu 2012. godine). HBOR uspostavlja i vodi evidencije zbirki osobnih podataka, a informacije o evidencijama dostavlja Agenciji za zaštitu osobnih podataka (AZOP). AZOP objedinjuje informacije o evidencijama osobnih podataka, u *Središnjem registru evidencija osobnih podataka*, a koji registar je dostupan javnosti. HBOR ima uspostavljenu funkciju *Službenika za zaštitu osobnih podataka*.

Povreda privatnosti klijenta

U 2015. godini HBOR nije zaprimio niti jednu pritužbu (0) u vezi s povredom privatnosti klijenata ili gubitkom osobnih podataka klijenata.

Zaštita na radu i zdravlje radnika

Pravilnikom o zaštiti na radu utvrđena je organizacija provođenja zaštite na radu, pravila zaštite na radu, prava, obveze i odgovornosti ovlaštenika poslodavca i radnika. Poslove zaštite na radu u HBOR-u obavlja *samostalna stručna suradnica za zaštitu na radu i zaštitu od požara* i *Odbor za zaštitu na radu* u sastavu: predsjednik Odbora (ovlaštenik poslodavca); koordinator povjerenika radnika za zaštitu na radu; specijalist medicine rada; stručnjak zaštite na radu; inspektor rada iz područja zaštite na radu.

Odbor se sastaje 4 puta godišnje, a članovi Odbora raspravljaju o aktualnim temama iz područja zaštite na radu. Osposobljavanje radnika HBOR-a za rad na siguran način provodi stručnjak za zaštitu na radu. Takve edukacije prošli su svi radnici HBOR-a, a novozaposleni radnici upućuju se na ove edukacije odmah po dolasku u HBOR.

Pravilnik o zaštiti na radu i Upute o postupku utvrđivanja i priznavanja ozljede na radu odnosno profesionalne bolesti objavljeni su na intranet stranicama. Svake godine u siječnju stručnjak zaštite na radu, odnosno samostalni stručni suradnik za zaštitu na radu i zaštitu od požara u pisanom obliku upućuje Upravi *Izješće o mjerama zaštite na radu i provedenim prethodne godine*, te *Plan mjera za tekuću godinu*.

Tablica 17. Ozlijeđeni radnici

godina	Broj ozlijeđenih radnika	Izgubljeni radni dani
2013.	3	34
2014.	5	85
2015.	3	38

HBOR SPORT

Sportsko društvo HBOR SPORT osnovano je 2001. godine s ciljem održavanja i podizanja zdravlja, radne i duhovne sposobnosti članova društva. Članom Društva može biti svaki radnik HBOR-a koji prihvati Statut društva, a članstvo može biti aktivno, podupiruće ili počasno.

Društvo za svoje aktivne članove, tijekom godine, omogućava korištenje sadržaja sportsko-rekreativnih centara. Dio članova je 2015. godine predstavljalo HBOR na *Bankarskim igrama* - godišnjim sportskim susretima radnika banaka i FINA-e RH. Sportski susreti mjesto su izgradnje timskog duha, unapređenja suradničkih kolegijalnih odnosa i ostvarenja novih poslovnih kontakata.

DRUŠTVO I ANTIKORUPCIJA

HBOR podupire napore Republike Hrvatske u suzbijanju korupcije i protivi se svim oblicima korupcijskog ponašanja. Razumijemo negativne posljedice kojima se korupcija odražava na gospodarski razvoj društva.

2015. godine u HBOR-u nisu zabilježeni slučajevi prijave sumnje na korupciju, niti je bilo pokrenutih sporova protiv HBOR-a čija je osnova bila tužba zbog korupcije. Istovremeno, po ovoj osnovi nije bilo riješenih sporova u korist ili na štetu HBOR-a.

Akcijski plan za provođenje Antikorupcijskog programa

Vlada Republike Hrvatske (dalje u tekstu: Vlada RH) donijela je 26.11.2009. godine *Antikorupcijski program za trgovačka društva u većinskom državnom vlasništvu za razdoblje 2010. - 2012.* (dalje u tekstu: Program Vlade RH). Program Vlade RH utvrdio je kako je obveza svih tijela javne vlasti donijeti i provoditi mjere sustavnog otklanjanja uzroka korupcije, te naložio trgovačkim društvima u većinskom državnom vlasništvu da usvoje *Akcijske planove Antikorupcijskog programa za trgovačka društva u većinskom državnom vlasništvu za razdoblje 2010. - 2012.* do 31. 12. 2009. godine. Temeljem navedenog Programa Vlade RH, HBOR je 23.12.2009. godine usvojio *Akcijski plan za provođenje Antikorupcijskog programa HBOR-a za razdoblje 2010. - 2012.* (dalje: Akcijski plan HBOR-a).

27.2.2015. godine donesena je *Strategija suzbijanja korupcije za razdoblje 2015. - 2020.*, a u srpnju 2015. godine donesen i *Akcijski plan za 2015 i 2016. godinu.* Obzirom se novi propisi ne odnose direktno na radnje HBOR-a u području suzbijanja korupcije, Akcijski plan HBOR-a je prilagođen internim i eksternim zahtjevima, te će ostati na snazi dok se ne donese novi Antikorupcijski program za trgovačka društva u većinskom državnom vlasništvu.

U 2013., 2014. i 2015. godini, **svi akti i načini postupanja usvojeni slijedom Akcijskog plana HBOR-a postaju dio redovite poslovne prakse HBOR-a, pri čemu doneseni akti ostaju na snazi ili se osuvremenjuju**, a čime se nastavljaju njegovati i razvijati principi utvrđeni navedenim planom.

Tablica 18. Aktivnosti Akcijskog plana HBOR-a 2011. – 2012. godine – nastavak provedbe i 2015. godine

	cilj	provedene aktivnosti
1.	POBOLJŠANJE USLUGA JAVNOG SEKTORA S NAGLASKOM NA JAČANJE ODGOVORNOSTI ZA USPJEŠNO OSTVARENJE ZADAĆA I PROMICANJE IZGRADNJE INTEGRITETA I TRANSPARENTNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> • misija, vizija, opći i posebni ciljevi, te osnovne vrijednosti i principi u pogledu odnosa HBOR-a s trećim stranama ostaju javno objavljeni • <i>Izjava o integritetu</i> je dio obvezne dokumentacije postupka nabave • provode se postupci samo-ocjenjivanja organizacijskih jedinica • objavljeni su kriteriji za dodjelu sponzorstva i donacija u posebnoj rubrici na internetskoj stranici HBOR-a.
2.	USKLAĐIVANJE POSLOVANJA SA ZAKONIMA, PROPISIMA, POLITIKAMA, PLANOVIMA I POSTUPCIMA	<ul style="list-style-type: none"> • provodi se obvezno potpisivanje <i>Izjave o povjerljivosti i nepristranosti</i> za radnike na mjestima ocijenjenim visokim stupnjem rizika na korupciju • redovito godišnje planiranje rada kontrolnih funkcija i • svim zaposlenicima je dostupan (intranet) informativni materijal iz područja etike, financijskog upravljanja, unutarnjeg nadzora i kontrole, javne nabave, zaštite oštećenika i osoba koje u dobroj vjeri prijavljuju korupciju te informiranja, a uvedena je i obveza upoznavanja svih novih zaposlenika s ovim temama.
3.	OBAVLJANJE POSLOVANJA NA PRAVILAN, ETIČAN, EKONOMIČAN, UČINKOVIT I DJELOTVORAN NAČIN	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Povjerenik za etiku</i> nastavlja s radom • nastavljaju se aktivnosti jačanja funkcije unutarnje revizije • provode se mjere strategije upravljanja rizicima i jačanja kontrolnih aktivnosti i • provođenje edukacije zaposlenika o poznavanju etičkih načela i internih akata HBOR-a koji reguliraju ovo područje (najavljeno u prethodnom DOP izvješću) planira se za buduće razdoblje
4.	ZAŠTITA IMOVINE I DRUGIH RESURSA OD GUBITKA UZROKOVANIH LOŠIM UPRAVLJANJEM, NEOPRAVDANIM TROŠENJEM I KORIŠTENJEM TE OD NEPRAVILNOSTI I PRIJEVARA	<ul style="list-style-type: none"> • na snazi je <i>Kodeks ponašanja HBOR-a</i> i • <i>Komisija za postupanje po prijavama nepravilnosti i ostalih prigovora</i> (ranije <i>Osoba za nepravilnosti</i>) vodi <i>Registar nepravilnosti</i> i postupa sukladno Proceduri postupanja po prigovorima i nepravilnostima (procedura zamijenila raniji <i>Pravilnik o postupanju po prijavama nepravilnosti</i>).
5	PRAVODOBNO FINANCIJSKO IZVJEŠĆIVANJE I PRAĆENJE REZULTATA POSLOVANJA	<ul style="list-style-type: none"> • provodi se tromjesečno izvješćivanje o radu unutarnje revizije.

Praćenje usklađenosti

Sukladno zakonskim zahtjevima, u HBOR-u je uspostavljena *Funkcija praćenja usklađenosti*, kao funkcija neovisna o poslovnim procesima i aktivnostima u kojima rizik nastaje, a koja se provodi decentralizirano u svim organizacijskim jedinicama HBOR-a. Doneseni su *Politika praćenja usklađenosti* i *Pravilnik o praćenju usklađenosti* (stupili na snagu 4. lipnja 2009.), a kojima se pobliže regulira Funkcija praćenja usklađenosti te dodatno odgovornost svih radnika i odgovornih osoba za poštivanje mjerodavnih zakona, propisa, politika, standarda i procedura HBOR-a.

Funkciju praćenja usklađenosti u HBOR-u izvršavaju: osoba odgovorna za praćenje usklađenosti, pri čemu poslove praćenja usklađenosti provodi i stručna suradnica za praćenje usklađenosti. Uslijed organizacijskih i kadrovskih promjena tijekom 2015. godine, osoba odgovorna za praćenje usklađenosti nema svog zamjenika, ali se zamjenik, sukladno internim aktima HBOR-a prema potrebi može imenovati.

Funkcija praćenja usklađenosti obavlja svoje poslove prema godišnjem planu rada i prema nalogu Uprave. Funkcija praćenja usklađenosti ustanovila je metodologiju rada, koju sustavno nadopunjuje, sudjelovala u procesima usklađenja internih akata HBOR-a s izmjenama u regulativi, sudjelovala u procjeni usklađenosti novih proizvoda i procedura, te izvršila procjenu usklađenosti s obzirom na izmjene u regulativi, a sve uz redovito izvješćavanje nadležnih tijela.

Prijava nepravilnosti

U 2015. instrument za postupanje po prijavama nepravilnosti bio je *Pravilnik o postupanju po prijavama nepravilnosti*. Ovlaštena osoba za provođenje postupka ispitivanja prijava je *Komisija za postupanje po prijavama nepravilnosti i ostalih prigovora*.

Tablica 19. Prijave nepravilnosti

godina	Broj prijava
2013.	8
2014.	4
2015.	3

Tijekom 2015. godine zaprimljene su tri (3) prijave i sve tri (3) su upućene u daljnji postupak ispitivanja. Od ta tri (3) postupka, u dva je utvrđeno da se nepravilnosti ne odnose na postupanje radnika HBOR-a, nego na nezadovoljstvo klijenata radi ishoda po njihovim zahtjevima za kredit, a u trećem postupku je utvrđeno da prijava nije osnovana.

Zaštita potrošača i pravo na pristup informacijama

Informacije u vezi s proizvodima i uslugama HBOR-a, te uvjetima kreditiranja, općim uvjetima poslovanja i kontakt osobama, dostupne su na internetskim stranicama HBOR-a. Za davanje dodatnih stručnih informacija vezano uz područje kreditiranja i osiguranja ovlašteni su zaposlenici koji rade na tim poslovima.

Programi i programski leci mogu se dobiti u prostorijama HBOR-a u Zagrebu te u područnim uredima. Radi osiguranja izravnog kontakta korisnika i HBOR-a i ujednačenog gospodarskog razvitka svih krajeva RH, područni uredi pokrivaju 14 županija, a zaposlenici u područnim uredima u Osijeku, Splitu, Puli, Gospiću i Rijeci odgovaraju na upite zainteresiranih poduzetnika na terenu, nastupaju na sajmovima, izlaze na teren i održavaju sastanke s poduzetnicima i poslovnim bankama. U suradnji s HGK i područnim komorama, HOK, razvojnim agencijama i jedinicama lokalne uprave i samouprave održavaju radionice i prezentacije programa, te redovito *Info dane*.

Korisnicima prava na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija, dostupne su informacije koje posjeduje, raspoložbe ili nadzire HBOR pod uvjetima propisanim Zakonom o pravu na pristup informacijama. Pristup informacijama omogućen je tijekom cijele godine, radnim danom od 8 do 16 sati. *Izvešće o društvenoj odgovornosti* je jedna od informacija koja se nalazi u pregledu informacija Kataloga informacija. Službenik za informiranje izrađuje i godišnje *Izvešće o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama*. *Izvešće HBOR-a o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama za 2015. godinu* dostavljeno je Povjerenici za informiranje.

2015. godine javnost je redovito obavještavana o važnim promjenama ili novostima u poslovanju HBOR-a, putem različitih oblika komunikacije: priopćenja za javnost, tiskovnih konferencija i pisanim odgovorima na postavljene upite. Redovito i pravovremeno objavljuju se *Godišnja financijska izvješća s izvješćima nezavisne revizije*, *Polugodišnje financijsko izvješće s Izvješćem posloводства*, te *kvartalna Skraćena financijska izvješća*. Na internetskim stranicama HBOR-a (www.hbor.hr) javnosti su dostupne sve informacije o radu, osim onih koje podliježu članku 156. i 157. *Zakona o kreditnim institucijama*.

Obrazovanje za poduzetništvo

U 2012. godini Područni uredi HBOR-a započeli su s održavanjem besplatnih edukativnih radionica *7 koraka do kredita* ili *Kako koristiti kredit za financiranje poslovanja?* Radionice su namijenjene potencijalnim korisnicima kredita i to malim poduzetnicima i početnicima koji započinju samostalno poslovanje. Na radionici se prezentiraju procesi kreditiranja i potrebna dokumentacija te provode praktične vježbe pripreme zahtjeva za kredit i procjene kreditne sposobnosti, kao i kontrole otplate dugoročnih obveza. Tijekom 2015. godine održano je ukupno dvadesetčetiri (24) radionice za unapređenje financijske pismenosti poduzetnika, uglavnom u skupini početnika, žena i mladih poduzetnika, a sve u suradnji s područnim uredima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje i Centrima za poduzetništvo. Provođenje radionica planirano je i za 2016. godinu.

Sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma

HBOR u svom poslovanju provodi mjere i radnje sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma sukladno odredbama *Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma*, propisima donesenim temeljem Zakona te sukladno odredbama HBOR-ovog *Pravilnika o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma* i *Upute za provedbu Pravilnika o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma*.

U 2015. godini provedene su aktivnosti jačanja internog sustava sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma te aktivnosti vezano za implementaciju aplikativnog rješenja za sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma. U skladu s propisanim obvezama, ovlaštena osoba i njezini zamjenici održale su stručno osposobljavanje i izobrazbu radnika vezano uz primjenu mjera sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma, educirale radnike o primjeni i načinu rada aplikativnog rješenja te su radnicima pružali savjetodavnu i praktičnu pomoć u konkretnim poslovnim situacijama. Održano je četiri (4) interne edukacije za radnike. Također, ovlaštena osoba i njezini zamjenici pohađale su stručne skupove i edukacije na temu sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma.

Informacijska sigurnost

Funkcija praćenja informacijske sigurnosti uspostavljena je u HBOR-u sklopu organizacijske jedinice Ured Uprave. Imenovana je i osoba Voditelja sigurnosti informacijskog sustava koja vodi ovu funkciju na nivou cijele organizacije.

Nakon provedenih aktivnosti uspostave sustava informacijske sigurnosti i razvoja sustava prikupljanja podataka, rješavanja i izvještavanja o sigurnosnim događajima i incidentima, u 2015. godini usvojen je *Plan sigurnosti informacijskog sustava za 2015. godinu*. U sklopu aktivnosti provedbe tog plana provedeno je ažuriranje planova za upravljanje kontinuitetom poslovanja. Krajem godine provedeno je i testiranje planova kontinuiteta poslovanja, planova ponašanja u kriznim situacijama i planova evakuacije za kritične poslovne procese Sektora kreditiranja.

Provedena je *GAP analiza* u odnosu na sigurnosne zahtjeve prema međunarodnom standardu ISO/IEC 27001. Sukladno toj analizi, a usklađeno s *Metodologijom upravljanja rizicima informacijskog sustava* usvojenoj 2013. godine, izvršena je procjena rizika informacijskog sustava s preporukama sigurnosnih mjera za smanjenje rizika koje se trebaju primijeniti u 2016. godini.

Tokom 2015. godine, zaposlenici su redovito informirani o aktualnim temama iz područja informacijske sigurnosti. Pristup informativno-edukativnim materijalima omogućen je u *Bazi znanja* na Intranetu.

U narednom dugoročnom razdoblju planira se uvođenje projektnog pristupa u uspostavi sustava upravljanja informacijskom sigurnošću, sukladno normi ISO/IEC 27001.

Javna nabava

HBOR je obveznik primjene *Zakona o javnoj nabavi*, pa robu, radove i usluge za potrebe poslovanja nabavlja isključivo sukladno odredbama *Zakona o javnoj nabavi*.

Ovisno o karakteristikama predmeta nabave i njegovoj ukupnoj vrijednosti za razdoblje od 12 mjeseci ili duže, HBOR provodi različite postupke javne nabave od kojih najčešće otvoreni postupak javne nabave u kojem se poziv na nadmetanje objavljuje u elektroničkom oglasniku javne nabave Narodnih Novina Republike Hrvatske i na koji se mogu javiti svi gospodarski subjekti koji smatraju da mogu izvršiti predmet nabave.

Osim dokumenata postupka objavljuje i Odluka o odabiru zajedno sa Zapisnikom o pregledu i ocjeni ponuda a danom objave smatra se da je izvršena dostava Odluke i Zapisnika ponuditeljima.

Izvešće o javnoj nabavi HBOR dostavlja svake godine, do 31. ožujka za prethodnu godinu, tijelu nadležnom za sustav javne nabave (u izvještajnom razdoblju *Uprava za sustav javne nabave pri Ministarstvu gospodarstva*.)

Sukladno Zakonu o javnoj nabavi, HBOR na svojim internetskim stranicama objavljuje:

1. Plan nabave roba usluga i radova za svaku kalendarsku/proračunsku godinu, te sve Izmjene i dopune Plana
2. Registar Ugovora
3. Gospodarske subjekte s kojima ne smije sklapati Ugovore o nabavi zbog sukoba interesa

HBOR nastavlja provoditi praksu objave dokumentacije svakog pojedinog postupka javne nabave (dokumentacije za nadmetanje, odluka, zapisnika i sl.), što je način postupanja usvojen temeljem mjera i aktivnosti *Akcijskog plana za provođenje Antikorupcijskog programa HBOR-a za razdoblje 2010. - 2012.*

Tijekom 2015. HBOR, kao jedan od dionika sustava javne nabave u Republici Hrvatskoj sudjeluje u izradi prijedloga Zakona o javnoj nabavi i to kroz stručne rasprave na *Odbora za javnu nabavu AmCham-a* kao i davanjem mišljenja izravno Ministarstvu gospodarstva, kao nositelju izrade prijedloga Zakona o javnoj nabavi.

Humanitarne akcije i druženja zaposlenika

U 2015. godini nije bilo organizirane humanitarne akcije u kojoj bi sudjelovali zaposlenici.

Sponzorstva i donacije

Kriteriji za dodjelu sponzorstva i manjih donacija i poziv na upućivanje zahtjeva za donacije i sponzorstva objavljeni su na Internet stranici HBOR-a <http://www.hbor.hr/kriteriji-za-dodjelu-sponzorstava-i-donacija>. Na istom mjestu objavljen je i popis svih primatelja donacija u 2015. godini.

U 2015. detaljno su propisani postupci i kriteriji za dodjelu donacija i raspisan je HBOR-ov prvi javni natječaj za dodjelu donacija. Natječaj „HBOR u ZAJEDNICI“ objavljen je u ožujku 2015. godine, a prijavitelji su pozvani da prijave projekte iz 4 programska područja djelovanja i to:

1. HUMANITARNI PROJEKTI I ZAŠTITA LJUDSKIH PRAVA
2. ZATITA OKOLIŠA
3. OBRAZOVANJE I ZNANOST
4. KULTURA, BAŠTINA I UMJETNOST

Svi uvjeti natječaja i natječajna dokumentacija, kao i popis odabranih projekata natječaja 2015. godine „HBOR u ZAJEDNICI“ objavljeni su na: <http://www.hbor.hr/javni-natjecaj-za-dodjelu-donacija-u-2015-godini-h>.

Indeks DOP-a

Indeks DOP-a je natječaj za ocjenu dobrovoljnih društveno odgovornih praksi u poslovanju hrvatskih tvrtki. Metodologija definira kriterije za ocjenjivanje u šest (6) osnovnih područja: ekonomska održivost, uključenost društveno odgovornog poslovanja u poslovnu strategiju, radna okolina, zaštita okoliša, tržišni odnosi i odnosi sa zajednicom, a sudionici se ocjenjuju unutar četiri (4) kategorije: malih, srednjih, velikih i javnih poduzeća.

HBOR je prvi put ispunio upitnik za Indeks DOP-a, u kategoriji javnih poduzeća 2013. godine, od kada sudjeluje redovito, svake godine (2013., 2014. i 2015.). 2014. godine HBOR je jedan od dobitnika nagrada i to u kategoriji najveći napredak u odnosu na prošlogodišnji rezultat (u svim kategorijama).

Sudjelovanje u Indeksu DOP-a potvrdilo se kao dragocjena prilika za dobivanje objektivne procjene HBOR-ovih DOP praksi, usporedbu s najboljim praksama drugih sudionika, kao i poticaj za unapređenje, pa se sudjelovanje u Indeksu DOP-a planira i za 2016. godinu.

POPIS KORIŠTENIH KRATICA

AZOP	Agencija za zaštitu osobnih podataka
CEB	Razvojna banka Vijeća Europe (Council of Europe Development Bank)
DOP	društveno odgovorno poslovanje
EAPB	Europska udruga javnih banaka (European Association of Public Banks)
EBRD	Europska banka za obnovu i razvoj (European Bank for Reconstruction and Development)
EIB	Europska investicijska banka (European Investment Bank)
EIGE	Europski institut za rodnu ravnopravnost (European Institute for Gender Equality)
EU	energetska učinkovitost
EUR	Euro
EURIBOR	europska međubankovna kamatna stopa (Euro Interbank Offered Rate)
ELTI	Europska udruga dugoročnih investitora (European Long Term Investors association)
FZOEU	Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
GFI	Godišnji financijski izvještaji HBOR-a
GRI	Globalna inicijativa za izvještavanje (Global Reporting Initiative)
HBOR	Hrvatska banka za obnovu i razvitak
HGK	Hrvatska gospodarska komora
HOK	Hrvatska obrtnička komora
HUB	Hrvatska udruga banaka
HUP	Hrvatska udruga poslodavaca
ICC	Međunarodna trgovačka komora (International Chamber of Commerce)
IDFC	Međunarodni klub za financiranje razvoja (International Development Finance Club)
IBRD	Međunarodna banka za obnovu i razvoj (International Bank for Reconstruction and Development)
IPARD	Pretpristupna pomoć Europske unije iz programa IPARD (Instrument for Pre-Accession Assistance for Rural Development)
KfW	Njemačka kreditna banka za obnovu (Kreditanstalt für Wiederaufbau)
KN	Kuna
MSP	malo i srednje poduzetništvo
OIE	obnovljivi izvori energije
RH	Republika Hrvatska
UNEP FI	Program Ujedinjenih naroda za okoliš – Financijska inicijativa (United Nations Environment Programme Finance Initiative)
UNGC	UN Global Compact
USD	Američki dolar (United States Dollar)

Podatke prikazane u *Izvešću o društvenoj odgovornosti HBOR-a 2015.* prikupili su zaposlenici HBOR-a i članovi DOP radne skupine HBOR-a.

Riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u ovom izvješću korišteni u muškom ili ženskom rodu odnose se na jednak način na muški i ženski rod.

Kontakti u HBOR-u zaduženi za pitanja u vezi s izvješćem i njegovim sadržajem:

HRVATSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVITAK
Ured Uprave
Koraljka Perutka Fabijanić, Predstojnica Ureda Uprave
Maja Rajačić Pavlović, DOP radna skupina

Strossmayerov trg 9
10000 Zagreb
Hrvatska

e-mail: dop@hbor.hr
www.hbor.hr